

PRAŠO ŠALINTI RUSIJĄ IŠ JUNGTTINIŲ TAUTŲ

LIETUVOS OKUPANTAS LABIAUSIAI PRIEVARTAUJA RAŠYTOJUS

Mažamokslis bent gali tylėti, bet rašytojai turi skelbti partijos nustatytą liniją

(„Naujienų“ korespondento pranešimas)

BERLYNAS, vas. 7 d. — Rusų okupuotoje Lietuvoje visiems labai sunku gyventi. Okupantas visus prievartauja. Ūkininkus jis apkrovė nepaprastai dideliais mokesčiais, kolūkių suvartuosius blogai maitina ir verčia dirbti ilgas valandas, darbininkai turi sunkiau dirbti už mažesnę atlyginimą, o laisvų profesijų žmonės, atlikę nustatytą darbą, įkinkomi į partinę veiklą. Kas neklauso okupanto patvarkymų, netrukus patenka į kalėjimą, o dar greičiau į Sibirą.

Bet labiausiai ir bauriausiai yra prievartaujamas plunksnų vedžioti išmokęs lietuvis. Jis verčiamas rašyti tai, kuo netiki; verčiamas pasakoti nesąmones ir sveikam protui visai nepriimtinius dalykus. Dažnai jis verčiamas pasirašyti po rusų parašytais straipsniais, dar dažniau jis privalo šaipytis, kada jam pačiam širdis iš skausmo plyšta. Tikrai keli turėjo drąsos pasakyti okupantui teisybę į akis, bet užtat jie labai skaudžiai nukentėjo. Šiandien Lietuvoje jų nėra, gal jau ir gyvųjų tarpe jų nėra.

VACYS REIMERIS REDA- GUOJA „SVYTURI“

Neseniai plunksnų valdyti išmokęs Vacys Reimeris yra okupanto paskirtas „Svyturio“ redaguoti.

Šis leidinys vadinasi „literatūros ir meno žurnal“, bet jame nėra nei literatūros, nei meno.

„Svyturyje“ spausdinami okupanto paruošti straipsniai rašytojams prievartauti. Pradedant įžanginiu ir baigiant paskutine eilute, viskas skiriama Lenino ir Stalino linijai aiškinti.

PARTISKUMO PRINCIPAS LITERATUROJE

Kažkoks Liagis parašė straipsnį „Lenininio partiškumo principo įgyvendinimas literatūroje“.

Liagis pasakoja, kad tiksliai partiškumas įgalina rašytoją teisingai matyti gyvenimą. Kas nėra partijos narys, tas gyvenimo nesupranta, negali tinkamai jo reikšinių interpretuoti.

Laisvo pasaulio literatūros kritikai tvirtina, kad partijos — ypatingai besilaikančios gyvenimo faktais neparemtų principų — kenkia rašytojams matyti gyvenimą visoje pilnumoje, tuo tarpu Liagis tvirtina priešingai. Jis aiškina Lietuvoje likusiems rašytojams, kad tiksliai partiškumas įgalina rašytoją aktyviai įsikišti į gyvenimą.

Liagis, aišku, nieko nesako, kas jį sulaukė nuo aktyvaus įsikišimo. Jis tyli apie komunistų partiją, policiją, vidaus reikalų karo jėgas ir rusų armiją. Šios prievartos organizacijos draudžia bet kam aktyviai įsikišti į gyvą gyvenimą, jei jis turės drąsos neklausyti okupanto valios.

Rašytojas raginamas įsikišti į gyvenimo eiga, bet pirma jis turi pasisavinti Lenino „partiškumo principą“.

MATO TAI, KĄ RUSAS JAM NURODO

Tas pats Liagis pasakoja, rašytojas, priėmęs „partiškumo principą“, gali „matyti toliau į priekį“, tatau „padaro jį žmonių sielos inžinierium“. Ką tai reiškia?

Liagis reikalauja, kad rašytojas matytų tai, ką okupantas nurodo. Jei jis matys tikrovę, bet ne vien tikrai okupanto nurodytą „priekį“, jis nebus priėmęs „partiškumo principo“.

—Berlyne pasakojama, kad gegužės 27 d. komunistai ruošia perversmą. Okupacinė sovietų valdžia tai dienai kviečia į Berlyną 600,000 jaunuolių, priklausančių prie komunistų partijos. Socialdemokratų partijos vadas Kurt Schumacher sako, kad sąjungininkai turėtų pavartoti tankus, jei komunistai bandytų ruošti perversmą.

—Francūzų konsulato tarnautojas Andre Simon Robineau lenkų karo teismui prisipažino rinkęs žinias. Tatau buvusi jo pareiga.

Toks rašytojas negeras, žmonių sielos inžinierium jam nebus leista būti.

Inžinierium jis galės būti tik tai tuo atveju, jei taps aklu okupanto frankiu ir turės drąsos juodą baltu padaryti, tikrovę kraipyti ir dorovinius principus prievartauti. Vargas tam rašytojui, kuris nesugebės priimti „lenininio partiškumo principo“.

GIRIASI LENINO IR STALINO VEIKALAI

„Svyturys“ giriasi nepaprastu kultūros suklestėjimu Lietuvoje. Jis pasakoja, kad lietuvių kalba jau išleista šimtas „kapitalinių“ „marksizmo, leninizmo ir stalinizmo“ veikalų.

Visi šie veikalai yra perkošti per „partiškumo principą“. Kiekvienas jų veda į vieną kelią — visišką lietuvių tautos pavergimą rusų imperializmui.

Lietuvos turtus okupantas jau išvežė, Lietuvos gyventojus jis pavergė, o dabar savo veikalais bando paversti lietuvių dvasią ir aptemdinti protą. Šiam bauriam darbui jis bando įkinkyti rašytojus.

Rusai vadovauja Lenkijos „čistkai“

NEW YORK, N. Y., vas. 7 d. — Lenkų informacijos šaltiniai skelbia, kad Lenkijoje jau prasidėjusi plataus masto komunistų partijos „čistka“.

Lenkijos komunistų partijos centro komitetas skelbia, kad „čistka“ esanti būtina revoliuciniam jautrumui sukelti.

Tą „čistką“ vykdo komunistų partijos politinis biuras, iš Maskvos atvykusių komunistų partijos atstovų vadovaujamas. Rusai nepasitiki lenkų komunistais.

—Berlyne pasakojama, kad gegužės 27 d. komunistai ruošia perversmą. Okupacinė sovietų valdžia tai dienai kviečia į Berlyną 600,000 jaunuolių, priklausančių prie komunistų partijos. Socialdemokratų partijos vadas Kurt Schumacher sako, kad sąjungininkai turėtų pavartoti tankus, jei komunistai bandytų ruošti perversmą.

—Francūzų konsulato tarnautojas Andre Simon Robineau lenkų karo teismui prisipažino rinkęs žinias. Tatau buvusi jo pareiga.

—Lenkų seimas priėmęs įstatymą, kuris leidžia sovietų maršalui Rokosovskui mobilizuoti lenkų kariuomenę.

Trūkės bėgis nuvertė traukinį

Trūkės geležinkelio bėgis nuvertė keleivinį traukinį Saukville, Wis., stotyje. Nelaimės metu 1 keleivis buvo užmuštas, o 57 sužeisti. Keli jų gana smarkiai nukentėjo.

TELEFONŲ UNIJOJ VADOVYBĖ SUTIKO ATIDĖTI STREIKĄ

John L. Lewis ir kasyklų savininkai pakviesti teikti informaciją paskirtai komisijai

WASHINGTON, D. C., vas. 7 d. — CIO telefonų unijos vadovybė šiandien sutiko atidėti streiką 16 dienų.

Federalinės valdžios tarpininkas Cyrus S. Ching patenkintas unijos nutarimu. Jam atrodė, kad tuo tarpu gali pavykti susitarti dėl naujos darbo sutarties. Jei nepavyktų susitarti, tai telefonų darbininkai mestų darbą vasario 24 dieną.

Pasitarimai naujai sutarčiai sudaryti eina labai lėtai, savininkai nenori tenkinti darbininkų reikalavimų.

RENKA ANGLIŲ PRAMONĖS INFORMACIJAS

Prezidento Trumano paskirta komisija anglių pramonės būklei iširti jau pradėjo savo darbą. Komisijos pirmininkas David L. Cole mano, kad iki ateinančio pirmadienio jis sugebės gauti reikalingas žinias.

Komisija šiandien pakvietė angliakasių unijos prezidentą John L. Lewis ir kasyklų savininkus duoti reikalingas informacijas apie darbininkų ir kasyklų bendrovę būklę.

Komisija surinkę žinias, patikrins padočius faktus ir praneš juos prezidentui. Rekomendacijų ji nedarys.

ANGLIŲ ATSARGOS GREITAI MAŽĖJA

Kasyklų įstaigos direktorius James Boyd pranešė prezidentui, kad anglies yra tikrai 19 dienų. Angliakasiai nesileidžia į kasyklas, kol sutarties reikalavimai nebus išspręsti.

Tuo tarpu dar nežinia, ar John L. Lewis liudys komisijai. Savo laiku jis smerkė panašios komisijos sudarymo principą.

„New York Central“ geležinkelio bendrovė, taupydama anglis, nutarė sustabdyti dar 45 traukinius. Ji jau sustabdė 147.

—Lenkų seimas priėmęs įstatymą, kuris leidžia sovietų maršalui Rokosovskui mobilizuoti lenkų kariuomenę.

JAV yra 4,480,000 bedarbių

WASHINGTON, D. C., vas. 7 d. — Sausio mėnesį krašte atsirado 991,000 bedarbių. Pridėjus šį skaičių prie ankščiau buvusio, dabar JAV yra 4,480,000 bedarbių.

Prekybos sekretorius Sawyer sako, kad gruodžio ir sausio mėnesiais bedarbių skaičius visuomet padidėja.

Jis kreipia dėmesį į tai, kad pramonėje darbas nesumažėjęs. Sausio mėn. įvairiose pramonės šakose dirbo 56,947,000 darbininkai.

Attlee ragina balsuoti už darbiečius

LONDONAS, vas. 7 d. — Premjeras Clement Attlee vakar pasakė pirmą rinkiminę kalbą.

—Konservatorių partijos programa turi kelis gerus dalykus, — pareiškė jis klausytojams, — bet darbiečiai juos praveda arba bando įgyvendinti. Darbiečiai pakėlė žemės ūkio gamybą, garantavo ūkio produktų kainas, pradėjo ir veda statybą, aptvarkė gydytojų patarnavimą ir kitus reikalus.

Attlee apgailestauja, kad Churchillis taip menkai vertina darbiečių atliktą darbą.

—Čekų valdžia rengiasi traukti teisman Dr. Eduardo Benešo draugus. Policija sako, kad buvusio prezidento šalininkai rengiasi nuversti komunistų vyriausybę.

—Lewis L. Strauss atsistatydinęs iš Atomo Energijos Komisijos. Jis visą laiką raginęs komisijos narius imtis stipresnių apsaugos priemonių, jis pataręs tuojau pradėti gaminti vandenilio bombą.

—Iva Toguri d'Aquino nori sukelti 50,000 dolerių, kad galėtų išeiti laisvėn, kol vyriausios teismas peržiūrės josios bylą.

Vėliausios Žinios

—Dr. Klaus Fuchs du kartu į mėnesį susitikdavo su sovietų agentais, — vakar Edgar Hoover pareiškė kongreso komitetui. Fuchs nuolat su jais susitikdavo Didžiojoje Britanijoje, panašūs susitikimai vykdavo ir Amerikoje, nors čia jie nebuvo nuolatiniai. Dr. Fuchs gaudavęs atlyginimą pinigais.

—Kap. Brown laikinai atleistas iš karo laivo „Missouri“ kapitono pareigų. Atleidimas galios, kol bus išaiškintos nevykusio plaukiojimo priežastys. „Missouri“ vadovybė atiduota buvusiam jo kapitoniui.

—Edgar Hoover pareiškė kongreso komitetui, kad krašte yra apie 540,000 komunistų arba su jais bendradarbiaujančių žmonių.

—James Boyd, kasyklų tvarkytojas, vakar pirmas liudijo prezidento paskirtai komisijai anglių pramonės faktams patirti.

—Atstovų rūmai priėmė įstatymo projektą, kuris leidžia Viktorui Kravčenkai apsigyventi Amerikoje ir siekti JAV pilietybės.

—Rytų Vokietijos komunistų partijai rusai pradėjo „valymą“. Vyriausios partijos dienraščio redaktorius pašalintas, o kiti trys partijos nariai išmesti. Jie neklausę paskutinį partijos vadovybės patvarkymų.

Laisvų Italijos darbininkų sąjunga

NAPOLIS, Italija, vas. 7 d. —Dvi didelės italų darbininkų profesinės sąjungos — Italijos Darbo Federacija ir Laisva Darbininkų Konfederacija — nutarė sudaryti sąjungą.

Šios dvi darbininkų organizacijos nori nusikratyti komunistų.

Po karo komunistams pavyko pagrobti darbininkų organizacijas ir kenkti krašto ūkio atstatymo darbams. Darbininkai nori sudaryti jėgą, kuri galėtų pasipriešinti komunistų užgaidoms.

—Kinijos komunistų valdžia nutarė užmegzti diplomatinis santykius su Pakistanu.

SOVIETŲ ATSTOVAI IŠEJO IŠ EKONOMINĖS TARYBOS

Kiniečių vyriausybė norėtų, kad Jungtinės Tautos pasiųstų stebėtojus į Formozą

LAKE SUCCESS, N. Y., vas. 7 d. — Dr. T. F. Tsiang, Kinijos atstovas Jungtinės Tautos, šiandien prašė mažąją seimą pašalinti Sovietų Sąjungą iš Jungtinių Tautų. Jis tvirtina, kad Sovietų Sąjunga labai daug prisidėjusi prie Kinijos pilietinio karo ir turinti būti nubauta.

Kinijos atstovas prašė Jungtines Tautas tuojau pasiųsti aviacijos ir laivyno stebėtojus į Formozą bei kitas kiniečių valdomas sritis. Dr. Tsiang yra įsitikinęs, kad netolimoje ateityje komunistai pradės Formozos invaziją. Komunistai negalės salos paimti be sovietų aviacijos ir karo laivų. Jei invazija į Formozą prasidės, ji bus pačių rusų suorganizuota. Kinijos vyriausybė nori, kad tarptautinės organizacijos stebėtojai savomis akimis galėtų pamatyti rusų lakūnus, lėktuvus ir karo laivus.

Kinijos atstovas paminėjo visą eilę faktų, kalbančių apie Sovietų Sąjungos intervenciją į Kinijos reikalus. Jam atrodė, kad minėtų faktų užtektų Sovietų Sąjungai išmesti iš Jungtinių Tautų. Bet kinietis taip pat mato, kad tarptautinės organizacijos nariai dar nėra pasirodę imtis tokio žingsnio. Todėl jis prašys Jungtinių Tautų mažąją seimą pasmerkti Sovietų Sąjungą.

Sovietų Sąjunga ir kitos komunistų pavergtos valstybės boikotuoja mažąją seimą. Jis buvo sudarytas Balkanų pilietiniam karui spręsti. Sovietų Sąjunga protestavo prieš mažojo seimo sudarymą ir su juo nebendradarbiavo.

Šiandien Sovietų Sąjungos atstovas išėjo iš Jungtinių Tautų ekonominės ir socialinės tarybos. Posėdžio pradžioje rusas pareikalavo, kad Kinijos atstovas būtų išvartas iš tarybos posėdžio. Komisijos pirmininkas pranešė sovietų atstovui, kad šis klausimas gali būti keliamas kitoje vietoje ir atsiskaitant rusų reikalavimą.

Sovietų Sąjungos delegacija pasakė Lenkijos ir Čekoslovakijos atstovai.

Jungtinių Tautų sluoksniui yra susirūpinę Pietų Afrikos Sąjunga, kuri yra pasiūkusi pagrobti kelias provincijas. Premjeras Daniel F. Malan vadovaujama Sąjunga yra labai karštkai nusiteikusi, ji reikalauja pretenzijų į greta esančias turtingas Afrikos sritis. Tarptautinės organizacijos nariai bijo, kad komunistai nepasinaudotų Malano vadovaujamos valstybės ekspansija juodukams kurstyti.

BIJO, KAD NEIŠSISLAPSTYTŲ KITI ATOMO PASLAPČIŲ VAGYS

Sovietų karų vadovybė uždraudė karininkų žmonoms pirkti Vakarų Europos drabužius

WASHINGTON, D. C., vas. 7 d. — Edgar Hoover vakar pareiškė kongreso komitetui, kad FBI dar negavusi jokių suimto Dr. Klaus Fuchs pareiškimų.

Britų įstatymai draudžia teikti bet kokias informacijas, kol žmogus nenuteistas.

Yra pagrindo manyti, kad Amerikoje yra keli Dr. Fuchso bendradarbiai. Jie gali pasinaudoti proga ir pasislėpti nuo policijos.

REIKALAUJA PASKELBTI QUEBECO SUTARTĮ

Senatorius Bricker reikalauja, kad vyriausybė paskelbtų Quebec'o sutartį, liečiančią JAV, Didžiosios Britanijos ir Kanados bendradarbiavimą atomo reikaluose.

Jam atrodė, kad minėta sutartis reikalavo netikrinti britų ir Kanados mokslininkų, atsiųstų dirbti JAV laboratorijose.

Edgar Hoover apgailestauja, kad britai taip greitai suėmė Dr. Fuchsa. Jam atrodė, kad britų policija turėjusi jį sekti ir išaiškinti visus bendradarbius.

—Didelė Vakarų Berlyno krau-

tuvė paskelbė nailoninių kojinių, silkinių apatinių ir paskutinės mados suknelių išpardavimą.

2,000 rusių sugužėjo į Vakarų Berlyną drabužių ir kojinių pirkti. Šiandien paskelbtas įsakymas liepia suknelių nepirkti.

Atvyko kanclerio pavaduotojas Bluecher

NEW YORK, N. Y., vas. 7 d. — Vokiečių informacijos šaltiniai skelbia, kad Vakarų Vokietijos vyriausybės kanclerio K. Adenauer pavaduotojas Franz Bluecher atvyko į Washingtoną pasitarti Vokietijos ūkiškais reikalais.

Vokietija nori praplėsti savo pramonės gaminių eksportą. Vokietijai yra labai svarbu surasti užsieniuose savo gamybai rinką.

Dar ne taip seniai tais klausimais buvo mėginta tartis su Prancūzija, bet bendros kalbos nebuvo surasta. Dabar tie ir kiti klausimai bus aptarti Washingtono vyriausybės sferose.

NETRUKUS ATVYKS VOKIETIJOS KONSULAI

Per Anglijos valdžios atstovų Vakarų Vokietijos vyriausybė buvo pranešta, kad ji gali paskirti savo vyriausybės atstovus konsulais Londone, Washingtono ir Paryžiuje.

Vokietijos vyriausybė dar neturi savo užsienių reikalų ministerijos. Konsulus skirs vokiečių vyriausybės kancleris.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Apie Čikagos Liet. Draugijos vakarą

ATVIRAS LAISKAS
"VISTAMPAČIAM"

Gerbiamasis,

Labai labai gaila, kad Tamsa negalėjai atvykti sausio 29 d. į Čikagos Lietuvių Draugijos metinį pobūvį - koncertą, kuriame "Pirmyn" choras taip įspūdingai ir puikiai suvaidino "Čukrinio kareivio" operetę. Taip pat gaila, kad ta "šauki moteris, pasipuošusi 99 dolerių dresė", plačiau nepapasakojė Tamstai apie tajį sėkmingą vakarą. Matyt, ji buvo labai sužavėta ta "Čukrinio kareivio" operete (o gal Steponavičium, o, boy), joga net neatsiminė, kas tą vakarą rengė. Todėl aš, vienas to pobūvio komiteto rengėjų, Tamstai paporysiu apie tą koncertą nuo pat pradžios iki pabaigos.

Sokolų salės durys turėjo būti atdarytos 2:15 val. po pietų. Tačiau apie pusę antros jau daug žmonių buvo susirinkę lauke. Na, ir buvome priversti atidaryti duris pusę valandos anksčiau. Ir nuo to laiko milžiniška minia plaukė, it potvynis pietinėse valstybėse, iki vėlyvos valandos. Trise vos spėjome pardavinėti biletus.

Trumpu laiku kiekviena kėdė svetainėje jau buvo užimta. Žmonės vis tebejo. Jau ir pusė ketvirtos, koncertas prasideda. Minios vis daugėja. Svetainėje kiekviena stovimos vietos pėda užimta.

Mes, rengimo komiteto nariai, nežinojome, ką bedaryti, kur tą minią besutalpinti. Tarems svetainę praplėsti, sienas į abi šalis pastūmėti. Jaučiamės pusėtinai tvirti tai padaryti, ypač mano bendradarbiai Prusis ir Juknis. Bet koks buvo mūsų nusivylimas, kai išėjė lauke pametėme gyvenamuosius namus visai arti prie salės sienų. Pabijojome tuos namus sugriauti!

Šielp taip įsikverbėm per susikimšusią minią į salę. Girdėti dainos. Dažnai publika nusiūjokia. Kartais net svetainės

SUSIRINKIMAI

PRAŠYMAS ORGANIZACIJOM
Balandžio 16 dieną įvyks didelis BALFO parengimas. Prašom visas didesnes organizacijas tą dieną užleisti BALFui - nedaryti parengimų. —T.

PRAŠYMAS ORGANIZACIJOM
Balandžio 16 d. trečią dieną namuose įvyks didelis BALF-o 4 skyriaus parengimas. Prašom visas didesnes organizacijas tą dieną užleisti BALF-ai, nedaryti savo parengimų. —T.

URBA
Gėlės Mylėntės, Vestuvės, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės, Teleqramų ir Vėsių Pasaulyje.
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS
GELINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 So. Wentworth Ave.
Tel. Stewart 3-2454 ir Hudson 3-2224.

GELININKAS
PETRO FLORIST
Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuviams, papuošimams.
ROY R. PETRO
5519 So. Harlem Ave.
Tel. REliance 5-0763
Residence: PORTSMOUTH 7-9020

Chicagos Lietuvių Moterų Klubo veiklos žinutės

Gavus šiomis dienomis pranešimą apie Čikagos Lietuvių Moterų Klubą vasario mėnesio susirinkimą, pastebėjau laisvę pažymėti klubo šūkį, kad "ne tai, ką laimi, bet ką duodi, matuoja tavo gyvenimo vertę". Tenka pasakyti, kad klubo 27 metų gyvavimas, jo nesuskaitomi vertingi visuomeniniai darbai yra tikrai vertingi.

Nėra tū susirinkimo, kuriame nebūtų paskirta auka parėmimui kokio tautinio, kultūrinio arba labdaros tikslo. Kalbant apie praėjusią savaitę, klubas išsiuntė maisto paketus keturiems studentams Vokietijoje, kurie yra tuberkuliozės aukos. Kitai jaunai studentei Vokietijoje, kuri turi atsakomybę prižiūrėti savo neregę motinėlę, klubas ir pasiuntė paketą maisto. Tuo tarpu vietinėms organizacijoms klubas paskyrė \$35.00, Dariaus-Girėno cigarečių vajui veteranams ligoniams; \$10.00 Fellowship House ir \$10.00 Immigrants' Protective League.

Panašų maloningą ir patriotišką darbą klubas nepertraukiamai tęsia per ištisą metą ir per visus 27 metus. Ne be reikalo klubo parengimai, kuriuose sudaromi fondai šiai veiklai, yra taip gražiai publikos remiami. Be abejo, kad šių rėmėjų skaičius dar labiau padidės, kada naujai atvykusieji arčiau pažins klubo nuopelnus.

Klubu vadovybė šiais metais yra žinomi ir gabii veiklų rankose. Pirmininkė yra Mary Rudis; vicepirmininkė Victoria Kutchins; sekretorė Josephine Lapinskas; fin. sekretorė Antoinette Kazanauskas ir išdėminkė Josephine Šlakis.

Sio mėnesio susirinkimas, kuris įvyks trečiądienį, vasario 15 d., Blackstone viešbutyje, bus socialio pobūdžio ir skiriamas Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimui. Sio posėdžio šeiminkės yra ponios Gilmore, Kazanauskas, Kezes ir Lapinskas, ir jos, be abejo, patieks tai šventei pritaikintą programą. Narė.

Paminėkime Jablonski

S. m. vasario 23 d. sukanka 30 metų, kaip mirė Jonas Jablonskis, žymiausias mūsų šiuolaikinės bendrinės kalbos kūrėjas.

Šią sukaktį reikėtų visur, kur yra kiek daugiau susispietusių lietuvių, tinkamai paminėti. Juk iš tikrųjų Jonas Jablonskis yra vienas iš ryškiausių lietuviškosios kultūros darbininkų. Kiekvienas, ypač raštingas lietuvis kas akimirka naudojasi jo darbu vaisiais — išgryninta, suliejuvinta, išbulinta bendrine mūsų kalba.

Jablonskio prisiminimas šiaandien visiems lietuviams darosi dar aktualesnis negu kada nors anksčiau Lietuvoje. —P. J.

MIKLAUS IR MRS. JONAITIS VESTUVĖS

Jimmy Miklius (3307 So. Wallace St.) ir p-lė Stella Jonaitis (3343 So. Lowe Ave.) susituoks vasario 11 d. 2 val. p. p. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Vestuvės bus tos parapijos salėje.

Po vestuvių jaunieji išvyks į povestuvinę kelionę Buick master automobiliu. P. Kiušas

Užgavėnių balius Tremtinių Namuose

Vasario 11 d., šeštadienį, rengiamas didelis kaukių balius. Už originaliausias kaukes bus skiriamos premijos: 1-ma — gyaantis su raudonu kaspiniu po kaklu, 2-tra — šampano bonka, 3-čia — konjako ir 4-ta — vyno butelis.

Be abejo originaliausių kaukė galima padaryti tik namuose. Tačiau jų bus galima gauti ir Tremtinių Namuose. Kas norės — galės būti ir be kaukių.

Balius bus pajairintas menine programa šokių metu. Pradžiai 9 val. vakare. Gros orkestras. Įėjimas 75c. Salės pakraščiais bus staliukai, kuriuos prašome užsisakyti iš anksto.

STANISLOVAS STULPINAS
Gyv. 6410 So. Talman Ave.
PROspect 6-8195.

Mirė 1950 m. vasario 5 d., 230 val. popiet, sulaukęs 63 metų amžiaus. Gimęs Telšiu apskrityje. Amerikoje išgyveno 2 m.

Paliko nuliūdę žmona Marijona, pagal tėvus Goltko; duklė Dr. Gražina Stulpinaitė, sūnus Jurgis, marti Johana ir anūkas Jurgis; brolis William, brolienė Catherine; 4 seserys: Paulina Zaly, Sophie Wagner, Stella Kasper ir Ella Kontrimas ir jų šeimos, ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus kopl., 6812 S. Western Ave.

Laidotuvių įvyks ketvirtadienį, vasario 9 d., 3:30 val. rytu iš koplyčios į Gimimo Paneleis šv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Stanislovo Stulpino gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Žmona, Duklė Sūnus, Marti, Anūkas, Brolis, Seserys ir Gimines.

Laidotuvių direkt. A. Petkus, Tel. GROvehill 6-0142.

Pirkite tose krantuvėse, kurios GARSINASI "NAUJIESE"

Visi i sportininkų vakarą!

Vasario mėn. 11 d. (šeštadienį). Šv. Antano parap. salėje, 1500 ir 49th Ct., Cicero lietuvių sporto klubas ruošia didelį vakarą, kurio programą atlieka Čikagos lietuvių larpe labai populiarius Linksmieji Broliai ir jau spėjusi gražiai užsirekomenduoti vaidintojų grupė "Atžalynas".

"Atžalynas" šį kartą parodys Al. Barono parašytą veiklą "Moliniai milžinai", kuriam siužetas yra paimtas iš Dr. V. Kudirkos raštų. Šiame pastatyme kiekvienas lietuvis ras gražių minčių ir veiksmų iš anų priespaudos metų lietuvių gyvenimo.

Linksmieji broliai, kurie yra plačiai žinomi ir mėgstami iš ankstesnių parengimų, publika gerai nuteiks su savo naujai paruoštais dalykais.

Programos pradžia 7:30 val. vak., o nuo 10 val. vak. prasidės šokiai, kuriems gros puikus orkestras. Bufete bus įvairių valgių ir gėrimų.

Įėjimo kaina 1 dol. Su tuo pačiu įėjimo bilietu atsilankiusiems galės tekti graži dovana.

Pažymėtina, kad iš šio vakaro gauto pelno dalis yra skiriama neturtingiems sportininkams šelpti. Todėl kiekvienas, atsilankęs į šį parengimą, pamatys gražią programą, pasiilksmins, o taip pat ir prisidės prie neturtingųjų sušelpimo.

Edv. S.

Kanadoje, Alberta provincijoje, gimė dyvnyukai — siamiečiai. Abi mergaitės svėrė 9 svarus ir 12 uncijų. Dabar jos svėria 17 sv. ir 6 uncijas. Jodvi yra sulipusios krūtinėje. Dr. W. J. Freebury gegužės mėnesį rengiasi jas išskirti.

12 Metų Mirties Sukaktuvės
A. A.
Aibina Trilikaite

Persikyrė su šiuo pasauliu vasario 8 d., 1938 m., sulaukusi 20 metų amžiaus. Paliko dideliame nuliūdime motiną Albina, tėvą Joną, seserį Florence ir brolį Joną ir kitas gimines ir draugus.

Albina, dukrelė brangi, išauš gražus pavasario rytas, vėl rėdysim dabinsim kvietkelėm savo kapel. Ištysim ašarom pavasari kvietkeles.

Jau 12 metai, kai mes tavęs nesulaukėm sugrįžtant; mums vis rodos, kad kur išėjai — laukiam pareinant, bet tušcia svajonė. Namuose tušcia vieta. Būtuom apsiėmę viską daryti, atiduoti, kad tik nuo mirties atspiraus, bet viskas buvo veltui; mes jau tavęs Albinuke daugiau nematysime, o koki tie liūdni žodžiai — daugiau nematysime! Mums liko tik šaltas kapas ir liūdesiai.

Nuliūdę: Tėvai, Sesuo ir Brolis.

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PROspect 6-0099

3319 LITuanica Ave.

YARDS 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena kiekvienoje miesto dalyje geriausio koplyčių arties įėjimo namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAFayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEEley 3-5711

J. LIULĖVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YARDS 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YARDS 7-1911

Pirkite iš Didžiausios
Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE

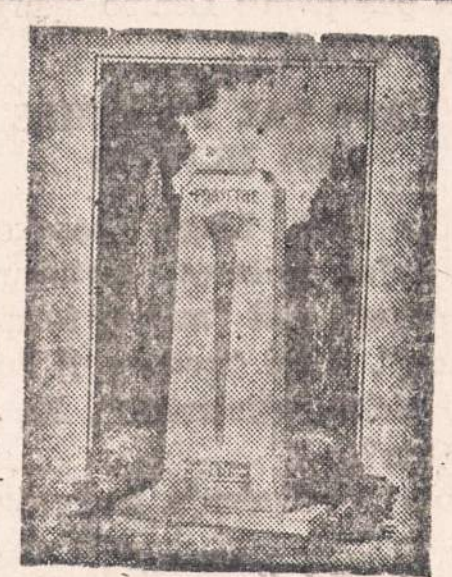
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ĮDIRBYSTĖ

Paminklus pristatome į visas
kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

SKAITYKIME VIEŠOSE BIBLIOTEKOSE ESANČIAS LIETUVIŠKAS KNYGAS

Patirta, jog kai kuriose Lietuvos viešosiose bibliotekose (Public library) esama ir lietuviškųjų knygų. Tai tikrai džiuginantis faktas. Vadinasi, lietuviškajai knygai šių bibliotekų durys nėra uždarytos. Esamosios knygos čia, žinoma, atsirado tada, kai buvo jų reikalaujama, kai buvo skaitytojų. Toje bibliotekoje, kurioje man teko pasiterauti apie lietuviškas knygas, niekas jų seniai, sako, nebereikalauja. Kodėl, visi tai gerai suprantame. Bet ne apie tai čia norisi ir kalbėti.

Tuo tarpu svarbiausia čia tai, jog atrodo, kad ateityje gali susidaryti šios tokios galimybės mūsų knygų rinkai praplėsti. Tai būtų labai svarbu ir labai naudinga. Bet kaip prie to prieiti? Jeigu mūsų leidyklos imtų tuojau ir pasiūlytų savo leidinius tu bibliotekų centrinei vadovybei, tikriausiai niekas iš to neišeitų, nes nėra, kaip matome, lietuviškos knygos pareikalavimo. Taigi patys knygų leidėjai tos galimos rinkos jokiū būdu negalėtų „užkariauti“, jeigu jiems neatitiktų talfon skaitytų. Todėl artimiausioje ateityje visi susipratusieji lietuviai turėtų atlikti vieną didelę, bet gana nesunkią pareigą: *neuiti į savo apylinkės biblioteką ir paprašyti lietuviškos knygos*. Jeigu jos ten nebūtų, paprašyti, kad bibliotekos vadovybė tokių knygų parūpintų. Ir reikia manyti, kad toks pareikalavimas bus pasiūlytas centrinei bibliotekų vadovybei, ir mums visiems rūpims klausimas spresis mūsų naudai. O jeigu, pareikalavęs lietuviškos knygos, jį gautum, nepasitenkink, skaitytojau tuo, bet prašyk naujesnių ir naujesnių leidinių, nes ką ten rasi, bus daugiausia seni leidiniai.

I tokius pareikalavimus, kurie iš bibliotekų skyrų siųplauks į centrinę jų vadovybę, reikia tikėti, jog bus atkreiptas mums palankus dėmesys. Jeigu pats, Mielas Skaitytojau, savo apylinkės bibliotekoje šiuo reikalu negalėtume susikabinti, pasikviesk savo dėdę ar tetą amerikietį, kad tamstos pareikalavimas būtų aiškiai suprantas. Juo anksčiau mes, skaitytojai, šią pareigą atliksime, juo greičiau sudarysime kad ir šios tokias galimybes mūsų skurstančiai knygų leidėjai pakilti. Sakysime, vėliausiai po mėnesio laiko šią pareigą jau turėtume būti atlikę, kad leidėjai galėtų kreiptis ten, kur reikia, ir rastų paruoštą dirvą savo leidiniams pasiūlyti.

Tačiau, iš kitos pusės, taip pat svarbu, kad tas lietuviškos knygos pareikalavimas nepasiliktų tik vienkartiniu pareikalavimu. Užmegztas ryšys su biblioteka nebeturėtų nutrūkti, kol toji apylinkė gyvensime. Ne tik dėl to, kad knygos pareikalavimas nesumažėtų svetimoje bibliotekoje, bet ir dėl to, kad mes *skaitytume*. Juk ne paslaptis, kad dėl įvairiausių priežasčių nuo knygos jau mes per daug nutolome. Žinau ne vieną lietuvių tremtinį, kuris užsigautų, jeigu neinteligentus kas nors jį pavadintų, bet su apgalvestimu tenka pasakyti jog su knyga jis jau jokio reikalo nebeturi. Kitas iš jų jau aplankė Čikagos naktinį klubą ir kitokias ne visiems težinomas apmokamas „idomybės“, bet lietuviškai ir apskritai knygai jis dar nė vieno dolerio neišleido. Gaila, bet taip yra. Tačiau reikia tikėti, jog ne visada taip bus.

Atlikę tą aukščiausią minėtą pareigą, mes su viltim galvokime, kad visi vėl grįšime prie savosios knygos, nes be jos anot to poeto, mes ištuštėkome, kaip koriai išmirusio bityno. D. V. Didžiulis

Cleveland, Ohio

Minės nepriklausomybės sukaktį

Vietos Kultūros Fondas rengia Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks vasario 19 dieną, 3 valandą po pietų, mažoje Public Auditorium salėje, prie East 6th Street.

I šį minėjimą pakviesti kalbėti aukšti valdžios pareigūnai. Jų tarpe yra Clevelando miesto mēras.

Meninėje programos dalyje dalyvaus „čiurlionių“ ansamblis, vadovaujamas A. Mikulskio; A. Valeičaitė, išraiškos meno šokėja, ir aktorius P. Mažeulis.

Ši šventė turėtų nors trumpam laikui sujungti visus išėivius lietuvius ir pakelti visų nuotaiką. Bet Clevelande yra organizacijų, kurios šalinsis bendro darbo. —s.

Racine, Wis.

Padėkos vakaras geradariams

Vietinių lietuvių pastangomis Kenosha apsigyveno virš 40 lietuvių tremtinių. Visi čia atvykę tremtiniai, vietos lietuviams padedant, sėkmingai kuriasi.

Čia apsigyvenę tremtiniai, atsidėkodami už ištįstą pagalbą ranką sunkiose tremties dienose Vokietijoje, sudarymė dokumentų atvykti į šią laisvės šalį, Ameriką, parėmimą pirmųjų žingsnių čia atvykus ir parodymą daug nuoširdumo daugelyje kitų atvejų, ruošia savo geradariams padėkos vakarą.

Vakaras įvyks vasario 11 d. (šeštadienį) Šv. Petro parapijos salėje. Vakaro pradžia 6 val. v. Programoje numatyta oficialioji dalis. Vaitekūno paruoštas montažas „Tėviškės Garsai“. Po meninės dalies bus šokiai ir žaidimai.

Veiks bufetas su skaniais užkandžiais. Visus lietuvius kviečiame dalyvauti. Įėjimas laisvas.

—Padėkos Vakarui Ruošti Komitetas.

Niekad neįsivaizduokite nepasakoti moterei, kad ji negraži.

Katalaniečių patarlė

Saulėta Pietų Kalifornijoje kartais yra panaši į Vidurvakarių valstybių sritį, užtvindintą vandeniu. Paveikslė matome Los Angeles, Cal., gyventoją Maribeth Balcom, neseniai dukterį ir vedančią sūnų iš aptvinusio namo. Vietomis policija ir ugniagesiai buvo priversti naudoti laivelius gyventojams iš apsemtų namų išvesti.

Aktualūs dalykai

ARESTAS

Aną dieną policininkas pasivijo mane ir areštavo už greitą važiavimą. Teisėjas kaltino važiuavus 60 mylių per valandą. Aš teisinausi: sakiau, kad nevažiuavau nei trisdešimt mylių, nei nei dvidešimt mylių. Teisėjas supykė.

—Sustok! Aš bijau, kad tu, atbulas važiuodamas, mane neužgautum. Dešimt dolerių! J. Bochūnas iš Geneva, Ill., biznieriui, nei dvidešimt mylių nevažiuo, bet užsimokėjo dešimt dolerių. Nėra teisybės!

GERAS, KAIP „SUDUVOS“ PARENGIMAS

Čikagoje važiavimas dabar taip „geras“, kaip buvusis sausio mėn. 28 d. „Suduvos“ „literatūros“ vakaras Tremtinių namuose. Vis dėlto miesto tetušiai dar stengiasi pagerinti važiavimą, kad jis būtų spartesnis. Žinoma, reikėtų! Aną šaltą vakarą prie kampo išstovėję pusvalandį, bet gatvėkaris nepasirodė. Pagaliau, iš priešingos pusės, atėjo vienas. Konduktorius išlipė ir sako: —Lipk vidun. Nuvešiu iki linijos galo, o iš ten atvešiu atgal. Pasulį aš priėmiau, ką darai, bet kol sugrįžime, tai namo važiuoti neteko. Reikėjo vėl į darbą grįžti.

PAS INDENUS

Praeitą vasarą, atostogaujant prie gražaus Indėnų ežero Michigano vaslybėje, maždaug toj vietoj, kur poetas Longfellow parašė „Hiavatos poemą“, teko dalyvauti vienoje misijoje. Misijonierius sakė pamokslą indėnų kolonijoms gyventojams. Jisai juos baidė pragaru, biesais ir kančiomis. Kai pamokslininkas baigė savo karštą kalbą, indėnai sėdėjo ant žemės ir dairėsi viens į kitą. Klausiau šalia manęs sėdėjusios senos indėnės: —Ar tu tiki, ką misijonierius sakė? —O, ne, ne, netikiu. Amerikos vyriausybė neleis mus taip kankinti,—atsakė ji.

IR TEVAS NEPĖSCIAS Gimnazistas, norėdamas pasigirti fizikos žinojimu, klausia tėvą: —Kas daugiau sveria: svaras plunksnų, ar svaras geležies, tėve? —Aišku, kad geležies. —Ot ir nežinau, tėve,—pasididžiudamas atsako sūnus. —Mokslas sako; kad svaras bet kokios medžiagos yra svaras. —Gerai. Jeigu mokslas taip sako, tai reikia įrodyti. —Nėra ko čia įrodyti. Mokslas teisingas. —Taip. Bet tu dar nepažįsti fizikos, sūnau,—atsako tėvas. —Stok čia, prie šulio, aš tau parodysiu tai, ko dar nežinau. Sūnus atsistojo ir nustebe klausia: —Ką darysi, tėve? —Pamatysi! Tėvas pasvėrė pagalvę: buvo trys svarai. Išsitraukė iš ratų

Waterbury, Conn.

Jonuškaitė dainuos, Kačinskis vaidins

Padaugėjus naujakurių skaičiui Waterbury, kultūrinis lietuvių gyvenimas ypatingai pagyvėjo. Retas sekmadienis, kad nebūtų vienas ar kitas parengimas, savo įdomumą pralenkiant anksčiau buvusįjį.

Vasario 26 d. Waterbury įvyks lietuvių kultūros vakaras su plačia dainų, lietuvių poezijos ir literatūros programa. Jame dalyvaus talentingoji operos solistė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė; čia plačiau pasirodys ir jaunas solistas Julius Mačiulis.

Iš Bostono atvyksta tą dieną aktorius Henrikas Kačinskis ir fejtonistas Antanas Gustaitis. Jie abu pavaizduos waterburiečiams lietuvių žodžio meną. Bus ir poetas Bernardas Brazdžionis iš Lawrence. Bus tikrai visiems įdomu pamatyti, išgirsti ir susipažinti su lietuvių kultūros ryškiausiais atstovais ir su pačia tikra lietuvių meno dvasia.

Waterburio apylinkės lietuvių kolonijos nekantriai šio vakaro laukia. Reikia tik apgalvoti, kad 48 Green St. svetainė negalės visų sutalpinti.

Tokiais parengimais stipriai pajudinami vietos lietuviai, atkreipiamas rimtesnis kitataučių dėmesys ir stiprinama lietuvių įtaka bei pasitikėjimas. —M. J.

I e š k o m a

Friedrichas Naruševičius (209-101st Avenue, West, Duluth, Minnesota) lieško tetos Stasės Maciel.

Atsiliepinus prašom siųsti šiuo adresu: Immigrants' Protective League, 537 So. Dearborn St., Chicago 5, Ill.

šerdesninką: taip pat buvo trys svarai.

—Matai, šie du daiktai sveria lygiai po tris svarus. Tai ne daug. Dabar aš palipsiu ant šieno. Pagalvę mesiu tau ant galvos pirma, o paskui geležį.

—Aš nei nepagalvočiau apie žemės trauką!—suriko studentas.

Šepety.

BLACKSTONE — Balbo at Mich. TIKTAI 3 SAVAITES!
Specialus šventadienio popietis Atidroma VASARIO 1. d. Franz Lehar'o Linksma Operetė
SUSANNA WILBUR FOSTER-EVANS
The Merry Widow
Papaginta popietė šį šeštadienį ir sekmadienį.
Popiet: \$1.25—\$2.50.
Vakaras: \$1.25—\$3.80.

VASARIO MĖNESI ISPARDAVIMAS

Rakandų, Karpetų, Pečių, Šaldytuvų, Skalbiųjų Mašinų, Dulkių Valytuvų, Radio, Televizijos Setų, Lempų.
Kainos supaprastintos. Lengvi išmokėjimai.
Radios mažutės po \$12 ir aukš. Didelės Radio Kombinacijos po \$68.00
Televizijos po \$99.50
Elektriniai šaldytuvai po \$119.00
Skalbiųjų mašinų po \$59.00
Dulkių valytuvai po \$16.50
Prosymsi mašinų po \$48.00
Vaikų lovelės po \$19.00
9x12 karpetai po \$29.50
9x12 linoleum po \$3.95
3 šmotų miegamo kambario setai po \$82.50
2 šmotų parlor setai po \$59.00
Studio couches po \$24.50
Elgin ir Bulova rankiniai laikrodžiai po \$19.95

JOS. F. BUDRIK

3241 S. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
WCFL 1.000 kil. radio programos sekmadieniais 5:30 popiet.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AČ, VIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, JŲ negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešt ir skauda. Kad pašalinti tų niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekt LEGULO Ointment. Jų gydymo ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip: įpūkite skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA SIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETES' FOOT, su stabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos var totiu nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulos nū visų išviršintų odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra pardudomas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į: LEGULO, Department J 4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

BAIKITE SAVO KANCIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—(\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritės bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5—(\$1.25)—nuo galvos slogos. Ši arbata turi cininos žievės ir tuoj veikia.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12—(\$1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.
Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJŲ Skilvio Arbata teikia greitų rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.
STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00) duoda STEBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciaticos, reumatizmo ir arthritės, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šiluma švelnina ir atkinta kraują apytaką, tokiu būdu išlaško kūne susirinkusius nuodus.

Atieikite arba atsiųskite „money order“. Gaunama geresnės apatiekos arba Wieboldt krautuvėse
Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI „NAUJENAS“

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervų, turto, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prieingia teisingai akinus. Visuotinis atsitikimose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą į mokykles vaikus.
Važiuoju į namus.
Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Sėdėdomis uždarę, o Nedėlioj pagal sutarti.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip piimiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 7-1373

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4563

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
Ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siulu įverti į adata, akys bėgo astrios šviesos, neižiurite skaityti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekastu.

Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
Kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2 nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL

OPTOMETRISTAS
Silpnos ir pažėistos akys turi būti tuojau pataisytos
Akių silpnumas yra gamtos pasarga, Vartojimas kreivų ir nepritaikintų akinų, nėra sveika žūjū nervams arba akims. Šis patarnavimas veltui. Jos turi būti tuojau pataisytos.
Dr. A. Michel visiškai išegzaminuos jūsų akis, pažiūšins ir patars jums apie jūsų matymo problemas.
Kreivas akis pataisoma.
Akiniai rūpestingai pritaikomi.
3201 WEST 63rd STREET
Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie.
antras aukštas
Telefonas: WAlbrook 5-6118.
Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, bal-tųjų, sėklos nuėgimo, gimdos nu-slugimo, akių už-degimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auk-sinės Šaknelės veikia tikiai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokiose dak-tariškose knygose. Puodukas sutrintų Aukšinių Šaknelių, gert po čerktę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auk-sinių Šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuo-ja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, Inc., 2244 W. 23rd Pl.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8893

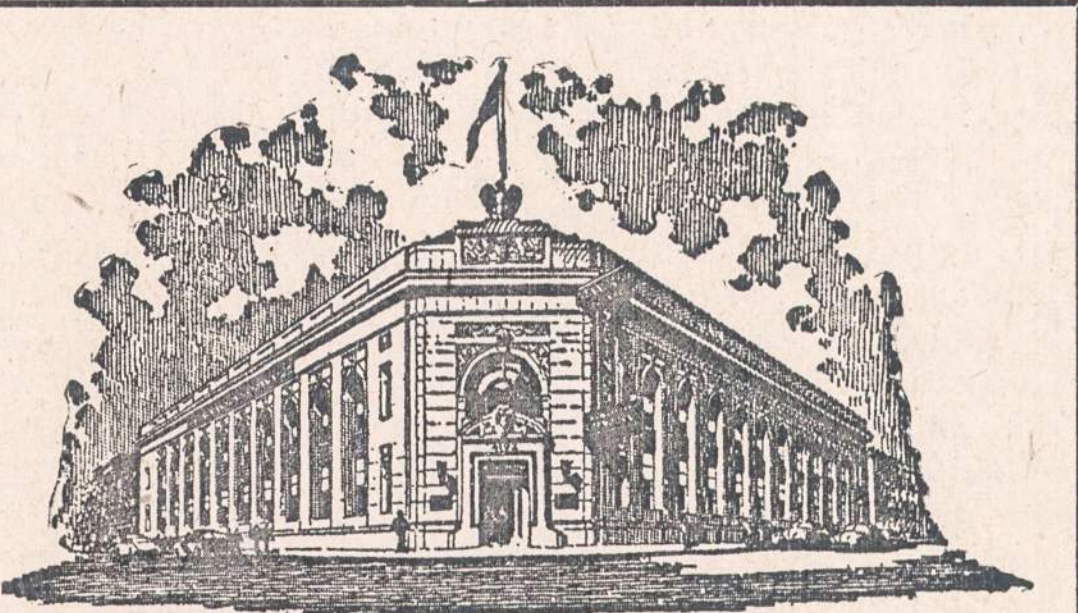
AID OVERSEAS, INC., siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai rašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir kainą. Maisto siuntiniai pakuojaomi Europos sandėliuose, o užsaky-mai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas.

SIUNTINYS Nr. 1—\$6.90 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. salami dešros 2 sv. (be 2 ozs.) kenų bekonc 1 dėžutė (400 gr.) margarino	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. marmelado 4 sv. degintos kavos 4 1/2 sv. cukraus 2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos	SIUNTINYS Nr. 25 E) 10 sv. gryn. kiauš. taukų \$4.60 C) 15 sv. gryn. kiauš. taukų 6.40 D) 37 sv. gryn. kiauš. taukų 10.95
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.75 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado 2 sv. pupelių kavos 2 sv. cukraus 1 sv. margarino	SIUNTINYS Nr. 26—\$5.95 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. (be 2 ozs.) grynų k. taukų 2 sv. (be 2 ozs.) margarino 1/4 sv. arbatos 2 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. degintos kavos 1 sv. šokolado	SIUNTINYS Nr. 30 A) 5 sv. degintos kavos \$5.50 B) 5 sv. deg. kavos 5 skard. dėžutės \$5.80 C) 4 sv. degintos kavos \$5.25 (į prancūzų zoną)
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 3 sv. degintos kavos 2 sv. cukraus	SIUNTINYS Nr. 93—\$6.95 5 sv. kiaušinių taukų 5 sv. degintos kavos
SIUNTINYS Nr. 14—\$5.80 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. cukraus 1 sv. marmelado 1 sv. kiaušienos mėsos 2 gabalai tualet. muilo	SIUNTINYS Nr. 94 A) 5.5 sv. šokolado \$4.50 B) 8 sv. bičių medaus 4.80 C) 5 sv. kakavos 3.40 D) 10 sv. ryžių 3.30 E) 10 sv. džiovintų salyvių 3.60 I) 5.5 sv. margarino 3.50 J) 227 gramų arbatos 2.00 K) 8 sv. apelsinų marmel. 3.00 L) 60 šviežių kiaušinių 6.30 M) 1 mil. vien. penicilino 5.00

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ INSU-LIACIJOS PROBLE-MAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.
MES TURIME IS-DIRBTA REPUTA-CIJĄ PILNO PASI-RINKIMO A-1 RŪ-SIES STAKO LEN-TŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį
TAUPLYK SAUGIAI . . . mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4 cents per copy	
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsienio:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išsiuntimą:	
Vienai kopijai	4c.
Savaitei	25
Mėnesiui	90

Republikonų Platforma

Republikonai senatoriai ir kongresmanai kartu su partijos nacionaliniu komitetu priėmė "principų ir tikslų pareiškimą", kuris bus naudojamas kaip republikonų platforma šių metų ir 1952 metų rinkimams. Šiame bus renkamas naujas kongresas, o dveji metai vėliau — kongresas ir JAV prezidentas.

Naujoji republikonų programa nedaug kuo tesiskiria nuo priešrinkiminės platformos, kurią priėmė jų 1948 m. konvencija. Eidami su ja į rinkimus, jie prakišo.

Savo pareiškime republikonai smerkia Trumano administracijos remiamą Brannano planą, kuriuo norima padėti fermeriams ir žemės ūkio produktų vartotojams. Jo vieton, jie siūlo tęsti dabartinę žemės ūkio produktų kainų palaikymo praktiką, supirkinėjant produktų per visą iždo pinigais; bet jie nepasako, kur tą per visą iždą, kai valdžia ji nuperka. Dabar valdžia, pavyzdžiui, ieško būdų nusikratyti 50,000,000 bušelių bulvių, atlikusių nuo pereitųjų metų derliaus.

Trečiame pareiškimo punkte republikonai žada pašalinti neteisėtus socialinio saugumo sistemoje ir teikti pagalbą tiems, kurie yra jos reikalingi. Šiais prižadais republikonai faktiškai pasisako už "gerovės valstybės" principą, kurį jie taip dažnai atakuoja kaip nukrypimą nuo amerikoniškos tradicijos ir "socializmo".

Užsienio politikoje republikonai kaltina administraciją, kad ji nepramačiusi pavojaus, kuris gresia iš "tarp-tautinės komunistų konspiracijos". Šitam kaltinimui yra daug pagrindo, bet ar republikonai buvo akylesni? Jie nesipriešino nuolaidoms, kurias valdžia darė bolševizmui, ir kai kada jie net trukdydavo administraciją, kai ji norėdavo užimti griežtesnę poziciją prieš Rusijos imperia-lizmą.

Apskritai šioje naujoje republikonų platformoje yra labai nedaug konstruktyvių minčių. Ji gal patiks konser-vatyviams partijoms šulams, bet ji vargu bepatenkiš liberalinį jos sparną.

Nauja Krizė Francūzijoje

Francūzijos premjeras Georges Bidault vėl prašys parlamento pasitikėjimo. Neseniai, kai buvo svarstomas biudžetas, parlamentas pareiškė jam pasitikėjimą du kar-tu. Bet po to pasitraukė iš ministerių kabineto devyni socialistų atstovai: penki ministrai ir keturi valstybės sekretoriai. Premjeras nutarė nerezignuoti, o tik tai pa-pildyti vyriausybės sąstatą kitais asmenimis, tačiau tuos pakeitimus turi patvirtinti parlamentas.

Socialistai, kad ir išėję iš vyriausybės, žada už ją balsuoti, kad ji nebūtų nuversta, nes tada turėtų gal įvykti nauji parlamento rinkimai; o laikas rinkimams dabar nėra patogus. Bidault kabinetas todėl greičiausia išsilaikys. Bet jisai netvirtas.

Ši nauja krizė Francūzijoje kilo iš to paties ginčo, kuris tenai eina jau seniai. Socialistai reikalauja pakelti atlyginimus darbininkams, atsižvelgiant į gyvenimo reik-meis pabrangimą. Valdžia nesutiko kelti darbininkų al-gų, bet nutarė, su parlamento pritarrimu, duoti darbinin-kams bonusus. Svarstant klausimą, kaip tuos bonusus paskirstyti, vėl įvyko susikirtimas ministerių kabinete. Socialistai reikalavo didesnių bonusų tiems darbinin-kams, kurie mažiau uždirba; kiti ministrai pasiprieši-no.

Tokių keblumų valdžia būtų išvengusi, jeigu ji ne-būtų panaikinusi kainų kontrolės. Bet privačiai intere-sai kėlė triukšmą, reikalaudami "laisvės" prekybai, ir valdžia jiems nusileido. Kainų reguliavimą panaikinus, visos prekės ėmė smarkiai brangti; o darbininkų atlygi-nimai yra reguliuojami.

Panaši kova tarp darbo kapitalo eina visose šalyse, tik nevisur ji reiškiasi tokioje pat formoje.

Sen. McMahon Planas

Po to, kai prez. Trumanas įsakė tęsti darbą vande-nilio bombai pagaminti, reikšmingą kalbą senate pasa-kė kongreso Atominės Energijos Komiteto pirmininkas, sen. Brien McMahon. Nurodė, jogei nauja, baisesnė bomba nesuteiks Jungtinės Valstybės tikro saugumo, senatorius pasiūlė, kad Jungtinės Valstybės paskirtų po 10 bilijonų dolerių kasmet per ateinančius penkerius me-

APŽVALGA

ITALIJOS DARBO FEDE-RACIJOS JUNGIASI

Didele balsų dauguma Itali-jos Darbo Federacija (FIL) nutarė jungtis su Laisvąja Darbo Konfederacija (LCGIL) ir sudaryti bendrą prieškomu-nistinį darbininkų unijų sąry-šį.

FIL turi tarp 400,000 ir 500,000 narių. LCGIL (kuriai va-dovauja socialistai) turi virš milijono narių. Suvienyta nau-joji organizacija, manoma, tu-rės apie 1,700,000 narių.

Senoji Italijos Darbo Konfe-deracija (CGIL), kuri po karo pateko komunistų ir bendra-keleivių kontrolėn, giriasi tu-rinti virš 5 milijonų narių, bet komunistų priešai sako, kad tai labai išpūstas skaičius. Vi-sa eilė unijų, kurios priklausė Konfederacijai, nuo jos atsi-metė; kitos unijos apiro, kad nepasisekė komunistų skelbti streikais.

BE ŽINOJIMO IR BE LOGIKOS

Prieš kiek laiko "Naujieno-se" buvo parodyta, kad Brook-lyno "Amerikos" bendradarbis E. Urbonas neturi jokios nuo-vokos apie tai, kas yra rusiš-kas bolševizmas ir kaip jisai atsirado. Bet jisai dar vis ne-nustygsta, stengdamasis apgin-ti savo tezę, kad bolševizmas išsivystė "iš kovotojų prieš bažnyčią ir tikėjimą".

Savo "faktų", pasemtų iš ko-munistų Biblijos (Sutrupint-os Komunistų Partijos Istori-jos), jisai jau nebekartoja, bet bando pasiremti faktais, pa-duotais "Naujienose". Čia bu-vo paminėta, kad bolševikiš-kas komunizmas — toks, koki-dabar pažįsta pasaulis (žiauri, kruvinu teroru paremta totali-tarinė diktatūra) — atsirado tada, kada Leninas su Troc-kiu, pagrobė valdžią į savo rankas, nutraukė ryšius su sa-vo idėjinę praeitį ir stojo į teroro ir žmonių pavergimo kelią.

Šituos žodžius perskaitęs, Urbonas šokinėja, kaip vaikas, radęs geležėlę, ir sako:

"Stipriai, aiškiai ir be iš-sisukinėjimų įrodyta, kad bolševizmas išsivystė iš so-cialdemokratų partijos. O kad socialdemokratai yra kovotojai prieš Bažnyčią ir tikėjimą, ponas 'Naujie-nų' redaktorius taip pat negin-čys."

Čia dvi naujos nesąmonės. Viena, jeigu Leninas ir jo šali-ninkai nutraukė idėjinis ry-šius su savo idėjinę praeitį ir stojo į priešingą socialde-mokratų idėjomis kelią, tai kaip gi galima sakyti, kad jie "išsivystė" iš socialdemokratų partijos? Tai vistik, kaip sa-kyti: "liga išsivystė iš sveika-tos", "tamsa išsivystė iš švie-sos".

Šitaip galvoti gali tik tai žmogus, neturįs logikos. Antra Urbono nesąmonė yra ta, kad socialdemokratai esą "kovotojai prieš Bažnyčią ir tikėjimą". Tai daugiau, negu nesąmonė: tai tamsuolio pasa-ka, nes kiekvienas apšviestas žmogus žino, kad ji neteisinga.

Socialdemokratai stoja už tikėjimo laisvę; jokios bažny-čios jie nepersekioja. Ir tai yra ne tikta socialdemokratų teo-rijos arba programos dėsnys, bet ir jų darbas įrodyta tiesa.

Ar nors vienoje šalyje, kur so-cialdemokratai turėjo arba tu-rį valdžią, tikėjimas yra var-žomas? Ar tikėjimas yra var-

žomas švedijoje arba Norvegi-joje? Ar ji varžė socialdemo-kratinė Danijos valdžia? Ar persekioja bažnyčią Anglijos demokratiniai socialistai?

Yra daug pavyzdžių, kur so-cialdemokratai visu griežtumu kovojo, gindami katalikų tē-ses (pav. Vokietijoje vad. "kulturkampfo" laikais); ir šiandien socialdemokratai nuolat kelia balsą prieš ka-tolikus persekiojimus Vengri-joje ir kitose bolševikų pa-vergtose šalyse.

Apšviesti ir neakli žmonės šituos faktus žino. O Urbonas nežino ir pasakoja niekus.

LIETUVIAI!

Vasario 16-oji — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo—diena yra visiems mums tau-tinės dvasios pakilimo diena. Šią dieną visi mes: ir tie, kurie prieš dešimtį metų yra Lietuvą palikę ir jos nematę, kokia graži ir miela ji buvo savosios laisvės dienomis, ir tie, kurie Lietuvą pažįsta jau tik iš savo tėvų, ir tie, kurie, kad išvengtų vergo mirties, pasirinko Vakarų Europos griuvėsius, Kanados miškus, Jungtinių Valstybių fabrikus, Kolumbijos, Venecuelos, Bra-zilijos, Argentinos, Australijos, Naujosios Zelandijos naujaku-rių vargą, ir tie mūsų kraujo broliai, kurie siekia savo tė-viškes įglausti ir išlaisvintosios Lietuvos sienas, — visi mes Vasario 16-ąją dieną stipriai pasijuntame tarpusavyje bro-liai, tos pačios motinos vaikai.

Šioji tautinė brolybė, tokia akivaizdi didžiąją mūsų tau-tos laimėjimų dieną švenčiant, turi būti mums nuolatos gy-va. Ji mus juo tvirčiau turi surišti tarpusavyje dabar, kai ten, Tėvynėje, "dieną naktį ne-nytyla šurpi kapų, kėliųjų, kančių rauda", kai ten, Balti-jos pajūryje, su pragarišku įnirtimu siekiama išnaikinti senoji tauta, išsklaidyti, kad neliktų lietuvio prie lietuvio. Šiandien tautinei brolybei mes esame įpareigoti mūsų tautos šventosios rezistencijos ir tūkstančių nežinomųjų did-vyrų aukos. Tik gyva ir veik-i li mūsų tautinė brolybė gali padaryti mus vertus klajūno lazda parnešti į išlaisvintą Lie-tuvą.

Išlaisvintoji Lietuva! Atviru žvilgsniu stebėdami šurpų žemės kamuolio žaidimą, mes regime nepriklausomosios Lie-tuvos prisikėlimą ir tikime mūsų grįžimu. Mes žinome, kad Lietuvos ateitį lemia pa-saulio susidūrimas ir mūsų pa-čių pastangos. Todėl, apvie-kunkias įsikūrimo ir asmeni-ko gyvenimo sąlygas, suverž-kime tvirčiau tarpusavio ry-šius. Mūsų nedraugų pastan-gos mūsų tautą nuo žemės veido nušluoti tebus sutiktos galingo visų pasaulio lietuvių pasiryžimo: Lietuvių Tauta mūmuse gyva bus per amžius.

Ir mes, nors per visą žemės rutulį išblaškyti, bet tautinės brolybės ryšiais į vieningą pa-saulio Lietuvių Bendruomenę susijungę, sudarysime neįvei-kiamą lietuvių tvirtovę ir mūsų šauksmas dėl okupanto Lietuvoje vykdomo mūsų bro-lių žudymo turės pasiekti ga-lingųjų sąžines ir privers juos pakelti pagalbos ranką teisin-gumo, žmoniškumo ir savisa-u-gos idealų vardan.

I Lietuvos priešų prasima-nymus apie lietuvių teatsako-mų kiekvieno pareiginis darbas, paliudydamas, kokie garbingi ir taurūs yra Lietu-vių Tautos vaikai, teatsako-mų kultūriniai pasirodymai, apreikdami svetimiesiems mūsų tautos kūrybinį genijų.

Trisdešimt antrąsias Lietu-voš Nepriklausomybės metines švenčiame mūsų tautos geno-cido ženkle. Tačiau ir pro šit-ą baisų mūsų tautos naikini-mo vyksmą prasižvelgia nepa-

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

MŪSŲ BENDRINĖS KALBOS KULTŪROS PROBLEMA

(Tęsinys)

3. Kalbos norminimas ir pastovumas

Viena svarbiausių bendrinės rašomosios kal-bos tobulinimo bei kultūrinimo sąlygų yra jos normalizacija, t. y. nustatymas visai kalbinei bendruomenei, visuomenei galiojančių normų. Be tokių normų juk nė pati bendrinė kalba negalėtų laikytis, nes čia reikia sutartinų ly-čių, reikia suderinti atskiro žmogaus, atskiro individo kalbą su visos kalbinės bendruome-nės, visuomenės kalba. Ir čia stengiamasi kal-bines priemonės, kalbos lytis parinkti tokias, kurios būtų kuo geresnės, tikslesnės susižinoji-mo priemonės tos visuomenės narių tarpe. Kaip sakoma, bendrinėje kalboje tenka suderinti in-dividualinį ir socialinį veiksnį. Todėl nesupran-ta norminimo reikšmės tie, kurie taria, kad atskiras asmuo gali visuomenei rašyti, kaip jam vienam patinka, tik bendrinės rašybos ir galūnės (linksniavimo ir asmenavimo kaitme-nų) tesilaikydamos.

Nustatius bendrinės rašomosios kalbos nor-mas, žiūrime, kad bet kas ir bet kada pama-nę jų nekaitaliotų, nes taip ši kalba nebūtų kitiems, bendrajam reikalui paranki. Tuo bū-du gaunamas tam tikras būtinas bendrinės kal-bos pastovumas (stabilizacija). Bet tuojau pat reikia pridurti, kad tas pastovumas neturi iš-sigimti į sustingimą, nes tada bendrinė rašo-moji kalba atsiliktų nuo kintancio gyvenimo. Nepamirština, kad, jei gal tik garsinę (fone-tikos) sritį teišskyrus, yra kultūros vaisius, kintąs kartu su žmogaus gyvenimu. Todėl tas jos pastovumas turi būti pakankamai lanks-tus; ypač ten, kur individualinis, atskiro as-mens veiksnys daugiau turi pasireikšti. Tik ra-šyboje teįmanoma laikytis galimai didžiausio pastovumo; mažiau jau galūnė (fleksijoj), o kitur — dar mažiau.

4. Normų šaltinis

Bet kur tą bendrinės rašomosios kalbos nor-mą ieškoti?

Neseniai mūsų kalbininkų, ypač J. Jablons-kio, pirmiausia buvo remiamasi liaudies kalba, žinoma, kur ji nebuvo svetimų įtakų iškreipta. Tai pateisina tam tikros ano meto kalbos dar-bo aplinkybės ir uždaviniai.

Bet šiais laikais tas šaltinis nebėra pakan-kamas. Tad kur jo ieškoti? Į tą klausimą atsako pati bendrinės rašomosios kalbos paskirtis. Juk bendrinė kalba yra ne liaudinė tarmė, bet kultūros ir civilizacijos gyvenimo reiškęja; ji turi duoti pakankamai priemonių tam gyveni-mui reikšti, išsakyti. Todėl ir bendrinės rašo-mosios kalbos susitelktoji kalbinių priemonių atsarga (kaip sakoma, jos vartoseną), o ne liaudinė, ir yra tikrasis rašomosios kalbos nor-mų šaltinis.

Galėtų kilti tam tikrų neaiškumų tą pagrinda-tai taikant gyvenime, praktiškai, sakysime: kaip toli ta rašomosios kalbos vartoseną gali siekti ir praeiti? Žinoma, tiksliai nubrėžti čia ribą sunku; įvairioms kalboms ji gali būti įvai-ri. Mūsų bendrinės rašomosios kalbos varto-senos tarpas vargu ar būtų didesnis kaip 30—40 paskutiniųjų metų. Kartais, žinoma, nu-siekti ir už nusibrėžtosios ribos, bet ten tesi-remtina tais duomenimis, kurie apsiribotojo laikotarpio vartosenos neatmetai.

5. Normų kriterijai

Bet ir sutikę, kad bendrinės rašomosios kal-bos normų šaltinis yra jos vartoseną, mes dar galutinai neišsprendžiame tų normų klausimo. Juk ne visi bendrinės kalbos vartosenos duo-menys paprastai esti mums vienodai priimti-ni, geri. Žodžiu, ne kiekvieną bendrinės kalbos vartosenos dėmenį mes laikome ar norime lai-kyti norma. Tik tuos kalbos duomenis mes pa-keliame į normą, kurie atrodo to verti, tam labiau dera. Taigi susiduriame su kalbos duo-menų vertinimo normos nustatyme, su kalbos lyčių vertinimu, derėjimu normai.

Paprastai čia remiamasi dviem kriterijais, kai kurių kalbos taisytojų uoliai praktikuoja-mais.

Pirmasis kriterijus tai kalbos grynumas, t. y. žiūrime, kad kalba būtų gryna, lietuviška. Bet šis kriterijus reikalingas didelio atsargumo. Mat, nėra nė vienos kultūringos kalbos, kuri neturėtų daugiau ar mažiau skolinių iš kitų kalbų. Antra, tam tikrais stilistiniais sumeti-

mais, ypač grožinėje literatūroje laikotarpiui, aplinkai, papročiams ir asmenims vaizduoti, ty-čia gali būti vartojamos svetimbės. Trečia, pats kalbos grynumas ar negrynumas neklū-va kalbos kultūrai. Kalba, kuri turi daug sko-linių iš kitų kalbų, gali ne tik ne blogiau, bet dar geriau atlikti savo uždavinį už neturincią svetimybę. Pvz. vokiečių kalba germanų pro-kalbės požiūriu daug grynesnė už anglų kalbą, bet ar ji dėl to yra tobulesnė kultūros kalba? Prancūzų kalba, gimusi iš "sugadintos" lotynų kalbos, jau 12. amžiuje buvo viena tobuliau-sių rašomųjų kalbų. Pagaliau, ketvirta, be ato-daisros grynuma kalba būtų ne tik susinama, kaip ir K. Būga pripažindavo, bet ir griau-na-mas bendrinės rašomosios kalbos pastovumas (stabilizacija), jei būtų išmetami ir keičiami išgalėję skoliniai (kaip pvz. kai kas siūlė sce-ną keisti skėne). Bet, žinoma, tai nereiškia, kad svetimbėmis turi būti ir kalbą durs atvertos iki galo; kad jas dera bet kam ir bet kur kai-šioti. Čia tenorima pažymėti, kad kalbos gry-numas nėra visuotinis, galutinis kalbos tobu-lumo matas bei kriterijus ir kad juo teturime naudotis tada, kai jį paremia ir kiti pagrindai.

Antras kriterijus, kuriuo ypač mėgsta rem-tis bendrinės kalbos taisytojai, daugiausia be didesnio kalbos gyvatos dėsnio pažinimo ir kalbotyrimo išsilavinimo žmonės, yra, sakytu-me, pirmaeilis taisyklingumas. Bendrinė kalba turinti būti taisyklinga, kalbinės lytys turin-čios būti vartojamos tik pagal kalbos dėsnius sudarytos. Bet ir šio mato negalima visur kiau-rai laikyti, ypač jei tas netaisyklingumas tėra tik tariamas. Pvz. anksčiau buvo kai kurių kal-bos taisytojų laikoma netaisyklinga neprikla-usomybė (sakysime, sakiny: Lietuva atgavo ne-priklausomybę), nes iš neveikiamųjų esa-mojo laiko dalyvių nesą kalboje daroma ly-čių su priesaga -ybė; todėl reikią sakyti nepri-klusomybas. Žinoma, čia per siaurai šį taisyklę suprantama. Kalbančiojo sąmonėje neveikia-mieji dalyviai gali būti prireikus jungiami ir bendrą būdvardžio (ypatybės) sąvoką. Nepri-klausomas gali būti vienoj plotmėj kartais sta-tomas su tokiais būdvardžiais, kaip laisvas, ge-ras ir t. t., o tada jau galima šias lytis vartoti ir su priesaga -ybė (plg. gerybė, biarybė, pik-tybė). Ir šiandien bendrinėje kalboje mes jau-čiame kiek reikšminio skirtumo tarp nepri-klausomybės ir nepriklausymo (plg. Lietuvos nepriklausomas Skandinavijos bloku). Paga-liau šį lytis jau senokai vartojama ir kalbinin-kų raštuose (plg. Jablonskio reikiamybės da-lypius ir kt.).

Kiti kriterijai, kaip pvz. aiškumas, dar la-biau apibūtiną turi reikšmę. Juk diplomatų, advokatų kalboje tyčia neaiškumas gali būti tikslas. Kita vėl vertus, specialinė kalba ne-specialistui gali būti neaiški dėl nepasiruošimo.

Taigi šie kriterijai nėra visuotiniai, beisim-tiniai. Nors kalbos grynumo ir taisyklingumo siektina bendrinėje kalboje (dėl jų bene daugiausia ir kyla ginčų mūsų tarpe), vis dėlto šie kriterijai tegali būti tikrai vertingi tada, kai juos remia bei apibrėžia kiti pagrindai. Kai kurių toks bendrinis pagrindas ir nurodo-mas: tai būdingieji kalbos polinkiai, vadinasi tos kalbos tendencijos, kurios iš esmės susi-juos su kalbos gyvatos raidos kryptimi. Bet tai per bendras kriterijus nusakymas.

Atrodo, kad tiksliau nusako tą pagrindą, kuriuo turi remtis kalbinė norma, šis teigimas: svarbiausias bendrinės rašomosios kalbos nor-mos kriterijus yra tikslas, kuriam ta kalba ski-riama. Kalbinį duomenį pirmiausia tenka ver-tinti iš derėjimo tam uždaviniui, kuriam jis skirtas. Jei tas kalbos duomuo savo uždavinį atliko (ir tai gerai atliko) — jis geras, jei ne-atliko — negeras. Tad minėtieji kalbos grynu-mo ir taisyklingumo bei kiti kriterijai tetai-kintini tol, kol jiedviem neprieštarauja šis tik-slas, šis uždavinys.

Vieno kalbos grynumo ir taisyklingumo te-paisydami nusisuntume kalbą, per daug su-prastintume; vieno jos tikslo — plačiai atver-tume duris svetimbėms ir kalbiniam nenuo-sakumui (netaisyklingumui). Grynumas ir tai-syklingumas yra viduriniai, autentiiniai kurios tautos kalbos kriterijai, o tikslo, funkcinis kri-terijus jau gali išeiti ir už tos kalbos ribų.

Žinoma, į vyriausius kriterijus galima pakel-ti ir kitą principą; bet jau jis tarnaus kitkam, o ne kalbos kultūrai.

(Bus daugiau)

laužtas tautos noras ir pasiry-žimas gyventi. Todėl su viltimi žvelgiam ateitin.

Vyriausiasis Lietuvos Išlais-vinimo Komitetas, pastatytas Lietuvos išlaisvinimo veiklai vadovauti ir Lietuvių Tautai nuo sunaikinimo ginti, šią iš-kilmingą Lietuvos Neprikla-usomybės šventės dieną sveiki-na visus pasaulio lietuvius, garbingi ir taurūs yra Lietu-vių Tautos vaikai, teatsako-mų kultūriniai pasirodymai, apreikdami svetimiesiems mūsų tautos kūrybinį genijų.

Trisdešimt antrąsias Lietu-voš Nepriklausomybės metines švenčiame mūsų tautos geno-cido ženkle. Tačiau ir pro šit-ą baisų mūsų tautos naikini-mo vyksmą prasižvelgia nepa-

kviesdamas tvirčiau suglausti savo eiles, sujungti savo pa-stangas ir suderinti savo žy-gius, kad mūsų pasiryžimas taptų galinga priemone bend-ram siekimui — PRIKELTI LIETUVĄ MŪSŲ!

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas
Tremtyje, 1950 metų
Vasario 16-ąją dieną.

LIETUVIŲ TREMTINIŲ PROFESINĖ SAJUNGA

Lietuvių Tremtinių Amatininkų ir Darbininkų Profesinės Sąjungos Centro Valdybos Pranešimas apie Sąjungos veiklą tremtyje

Tremtyje susikurdama ir neturėdama normalių darbo ir pragyvenimo sąlygų, Lietuvių Tremtinių Amatininkų ir Darbininkų Prof. Sąjunga tik dailimi galėjo tęsti profesinio sąjunginio darbą Lietuvoje, labiau sukoncentruodama savo veiklą ties tokiais uždaviniais:

1. Suorganizuoti tremtyje esančius amatininkus ir darbininkus daugumoje gyvenančius DP stovyklose;
2. vesti jų tarpe švietimo ir profesinio auklėjimo darbą;
3. pagilinti Sąjungos narių profesines kvalifikacijas ir duoti jiems galimybes pasisavinti naujas profesijas;
4. organizuoti amatininkų darbą stovyklose;
5. rūpintis Sąjungos narių įkurdinimu kituose kraštuose, tremtinių būklę likviduojant;
6. organizuoti Sąjungos narių tarpe savitarpinę pagalbą ir prisidėti prie kovos už Lietuvos išlaisvinimą iš sovietinės okupacijos ir jos demokratinių atsikūrimą.

Iš pračios LTAD Sąjunga paveldėjo aiškų profesinių organizacijų reikšmės supratimą. Lietuvai 1918 metais atgavus politinę nepriklausomybę ir atsikūrus kaip demokratiskai respublikai, tuojau pradėjo kurtis laisvosios įvairių profesijų sąjungos, padėjusios savo organizacijos ir veiklos pagrindą tarptautinio profesinio sąjunginio principams. Kol Lietuvoje buvo demokratinė santvarka (1919-1926 m.), profesinis darbininkų ir amatininkų susiorganizavimas sparčiai vystėsi ir jo kovą už darbo sąlygų pagerinimą, kartu darant įtakos ir į politinį krašto gyvenimą, sekė eilė realių laimėjimų. Buvo įstatymu sunormuota darbo diena tiek miestų, tiek ir žemės ūkio darbininkams. Buvo įvestos dviejų savaitių mokamos atostogos darbininkams ir vieno mėnesio mokamos atostogos tarnautojams. Buvo išleistas įstatymas apie kompensacijas atleidžiamiesiems iš darbo. Buvo nustatytas atlyginimo minimumas kaimo darbininkams. Bet didžiausiu laimėjimu buvo įstatymu pagrįstas aprūpinimas darbininkų ir žemesniųjų tarnautojų kategorijų ligone ligonių kasų pavidale. Tolimesnė profesinių sąjungų kova už darbo sąlygų pagerinimą ir už socialinio draudimo išvystymą liko sutrūkdita 1926 metų gruodžio mėnesį įvykusio Lietuvoje fašistinio perversmo.

Per trumpą Lietuvos demokratinės respublikos egzistavimą mažai suapromontam mūsų krašte — 1939 metais Lietuvos pramonėje tedirbo 33-453 darbininkų ir tarnautojų — profesinės darbininkų, amatininkų ir tarnautojų sąjungos apjungė apie 30,000 asmenų, kurių tarpe žemės ūkio darbininkų grupė buvo skaitlingiausia. Lietuvos profesinės sąjungos, išlaikydamos profesinėje savo veikloje laisvam profesiniam sąjungininkui privalomus principus, kiek jos dėjos ir į politinę kovą, skirstėsi į tris sroves, — bendrai veikiančias su socialdemokratija, simpatizuojančias komunistams ir krikščioniškąsias. Jei neimti dėmesin neskaitytinų, grynai krikščioniškųjų profesinių sąjungų, jų pasiskirstymas tarp socialdemokratiškai ir komunistiškai nusiteikusių buvo: apie 22,000 socialdemokratų vadovų, apie 6-7,000 komunistų. Pastarosios savo narius daugumoje rekrutavo

tarp žydų tautybės proletariato.

Fašistinis Lietuvoje 1926 m. perversmas, likvidavęs demokratinę santvarką, kartu likvidavo ir laisvasias profesines sąjungas. Jų vieton buvo priverstinu būdu kuriamos profesinės organizacijos fašistinės Italijos pavyzdžiu su valdžios skiriamais pareigūnais, su sąjungų veiklos kontrole, jų teisių aprėžimu, su dirbančiųjų ir darbdavių interesų derinimu, tą viską grindžiant "tautos vienybės" šūkiu. Nežiūrint per 13 fašistinio režimo metų nustotų pračios laimėjimų, Lietuvos darbo žmonių atlaikė ir tuomet svarbiausį savo laimėjimą — ligonių kasas.

Pirmoji Sovietų okupacija (1940.6.15.—1941.7.23.) įvesdama Lietuvoje sovietinį režimą, naujai perdarė ir profesinį pas mus sąjūdį. Visi dirbantieji krašto ūkyje ir valstybiniame aparate turėjo iš prievartos įsijungti į naujo tipo prof. organizacijas ir paklusti režimo joms statomiems uždaviniams. Profesinių Sąjungų vaidmuo Sovietų Sąjungoje yra vakarams pakankamai žinomas. Lietuvos prof. organizacijos tękiojavo Sovietų pavyzdžius, neturėdamos žodžio jų uždavinių klausimais ir turėjo būti vergiškai klusnios komunistų partijos diktatui. Jokia opozicija nebuvo kenčiama. Tą trumpą periodą tenka laikyti kaip nebuvusį laisvai dirbančiųjų kovai už savo interesus.

Po rusų sekusi antroji nacinės Vokietijos okupacija (1941.7.23.—1944.8.), trukusi daugiausia kaip tris metus, buvo Lietuvai plėšrus okupanto šeimininkavimo laikotarpis, per kurį buvo plėšiamas ne tik krašto turtas, bet ir eksterminuojama pati tauta ir pirmoje eilėje darbininkai, juos išnaudojant krašte ir prievartai sugaudytus gabenant darbam į Reichą buvo skaitoma apie 110,000, kurių dalis bėgo iš privalomų darbų ir grįžo namo (apie 25,000). Vokietijoje pasilikusieji, dalimi pateko į koncentracijos lagerius, arba žuvo, arba alijantams karą laimėjus, liko jų išlaisvinti. Profesinis sąjūdis Lietuvoje per tą laiką buvo visai pairstas.

Sovietų frontui artėjant vėl prie Lietuvos 1944 metų vėlyvą vasarą, dalis darbininkų ir amatininkų, prisimindami gyvenimo sąlygas pirmosios Sovietų okupacijos metu, bėgo į vakarus, faktiškai į tą pačią nacius Vokietiją, tikėdami kariškiu jos pralaimėjimu ir puoselėdami viltį, kad karo galas padės ir Lietuvai nepriklausomai ir demokratiškai atsikurti.

Kas dedasi Sovietų antrą kartą okupuotoje Lietuvoje, Vakarams nedaug kas žinoma. Pakėtis yra tragiška. Čia kiek tebūnie pasakyta, kad per daugiau kaip penkerius okupacijos metus (1944.8.—1949.11.1.) mūsų turimomis žiniomis iš 3-075,000 krašto gyventojų (1939 metais) išvežta į Sovietų Sąjungą, didžiulėje daugumoje į Sibiro šiaurės rajonus vergu darbam apie 400,000. Sovietų režimas per masinius išvežimus nedaro skirtumo dėl socialinės išvežamųjų padėties. Rezistencijos kovoje prieš okupantų režimą darbininkija — tiek pat kaip ir mažžemiai ir vidutinieji ūkininkai — dalyvauja labai energingai, dalimi verčiama prieštintis režimui dėl nežmoniškai skurdių gyvenimo sąlygų, daug blogesnių, palyginus su fašistinio re-

F. Vaitkus jau visiškai pagijo nuo Chicagoje pakaušais paleistos kulkos. Clearwater, Pa., stovykloje specialistas, gerokai ji išsasažavęs, linki Vaitkui pasisekimo artėjančiame lošime.

žimo laikais ir dėl visiško žmogaus pavergimo. Išvežtųjų darbininkų skaičius kiti tarpe sudaro aukštą nuosimtį.

1947 metų balandžio mėn. 20 dieną grupės iniciatorių buvo suauktas stovyklų atstovų suvažiavimas, kuriame buvo nutarta steigti Lietuvių Amatininkų ir Darbininkų Prof. Sąjungą tremtyje. Per tris sekamus metus Sąjungos narių skaičius paaugo iki 2,000. Dėl tremtinių būklės sąlygų Sąjunga buvo priversta koncentruoti savo veiklą amerikiečių okupacijos zonoje, kur ji beveik išimtinai ir išsivystė, sukurdamą 28 skyrius. Britų ir prancūzų okupacijos zonos Sąjungoj buvo silpnai atstovaujamos.

Siekiant anksčiau paminėtų tikslų, Sąjungai teko veikti sunkiose ir nenormaliose sąlygose. Jos nariams ir išsivystę tremtiniais trūko pagrindinės — savo darbu patikrinti pragyvenimo sąlygos. Nei UNRRA, nei ją pakeitusi IRO per visą tremties metų nesugebėjo rmtai suorganizuoti tremtinių stovyklose dirbtuvių, kurios, jas papildant atitinkamais profesinio lavinimo kursais ir amatų mokyklomis, būtų galėję įjungti tremtinius į produktų darbą, galėjo save ūkiškai pateisinti, duoti progos tremtiniais pramokti amatų ir pasidaryti kvalifikuotais darbininkais. Noro dirbti tremtiniais nestigo. Globojančioms organizacijoms stigo iniciatyvos ir gero noro, nes darbu organizuoti kvalifikuotų jų būtų pilnai atsiradę iš pačių tremtinių tarpo.

Dėl to ir Sąjunga iš visų aukščiau paminėtų tikslų turėjo susirūpinti ir susimesti savo veikla ties trimis pagrindiniais:

1. pačiai organizuoti darbą amatininkams ir darbininkams ir kartu pagilinti jų profesinį išsilavinimą;
2. stiprinti jų organizuotumą bei klasinį susipratimą; ruošti juos ateities darbui profesinėse organizacijose ir
3. rūpintis jų įkurdinimu kituose kraštuose, tremties būklei pasibaigus.

(Bus daugiau)

Every Lover of Good Food Enjoys
Phelps & Phelps
COLONIAL RESTAURANT
No Matter Where You Live Our Good Food Will Make Your Trip Worth While
LUNCHEON & DINNER
Served Daily, Except Wed.
6324 WOODLAWN
HYde Park 3-6324

Scranton, Pa.

Lituanistikos mokykla
Scrantone, Pa.

Nuo sausio 28 d. Scrantone, Pennsylvaniaje, atidaryta lietuviška mokykla. Kolė kas mokykloje mokoma šeštadieniais po tris valandas. Dėstoma lietuvių kalba, Lietuvos istorija, literatūra, Lietuvos geografiija.

Iki šiolei mokyklą lanko tik tremtinių vaikai; būtų praveru ir Amerikoj gimusiems vaikams pasinaudoti mokykla, kuri neima jokio atlyginimo. Mokytojai: prof. J. Kučas, E. Dovydenienė, A. Lipčienė, prof. A. Vaičiulaitis.

Geros sėkmės lietuviškose dirvose!

Los Angeles, Cal.

Prof. Graham kalbės
lietuviams

Nedidelė Los Angeles lietuvių kolonija sparčiai rengiasi vasario 16 minėjimui.

Minėjimas įvyks vasario 18 d. Los Angeles Patriotic Hall salėje. Jame dalyvaus ir pasakys kalbas Dr. Dean E. McHenry — politinių mokslų profesorius ir Dr. Norem — buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių pasiuntinys Lietuvoje. Iš lietuvių pusės kalbės Dr. J. Bielskis — Lietuvos Garbės Konsulas Los Angeles, Dr. Trumpa — žurnalistas ir Paltus — advokatas.

Meninėje programos dalyje numatyta šv. Kazimiero parapijos choro, vadovaujamo muziki Skridulio, dainos, tautinių šokių grupės, vadovaujamos Zaikienės, pasirodymas ir solistės Bartush — Swaggart bei Kauono operos solisto Baltrušaičio, kuris čia neseniai apsigyveno, dainos.

Iėjimas į šį rengimą bus laisvas — be jokio įžangos mokesčio. Pačiam parengime bus kviečiama aukoti, kiek kas išgali ir skaito reikalingu, Lietuvos laisvinimo reikalui.

V. Bakūnas.

Kenosha, Wis.

Alex Mitka baigė chemijos
mokyklą

Alex Mitka, pp. M. Mitkų, gyvenančių 5202 35th Ave., sūnus, sausio 26 d. baigė Madison Universitetą ir gavo chemijos inžinieriaus laipsnį.

Jaunas inžinierius, dar būdamas universitete, jau gavo Minneapolisio "General Mills Co." kvietimą dirbti minėtoje kompanijoje. Alex nuvažiavo į Minneapolisį, apsižiūrėjo ir sutiko vasario 1 d. išvykti į darbą.

Jauno inžinieriaus tėvai, besidžiaugdami savo sūnumi, surošė pobūvį. Jie norėjo paminėti mokslo pabaigą ir išleistuves. Susirinko artimiausieji pp. Mitkų giminiečiai ir draugai. Visi linkėjo jaunam inžinieriui gero pasisekimo naujame darbe.

Alex Mitka 1946 m. sausio mėnesį baigė Kenosha, Wis., mokyklą su labai gerais pažymėjimais. Klasėje jis buvo skaitomas geriausiu mokiniu ir gavo garbės medali.

Ketveris metus jis mokėsi Madison, Wis., universitete. Beveik visi jo pažymiai taip pat labai geri. Manoma, kad geras mokymasis jam padėjo surasti gerą darbą.

Be chemijos, jaunas inžinierius labai gražiai skambina pianu. Alex moka gražiai sugyventi su kaimynais. Jis mandagus ir su visais susgyvena. J. M.

Gera būti apskriam, bet nereikia tokiu atrodyti.
Ispanų patarlė

Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje

platina visas knygy naujienas, o taip pat ir senesnius leidinius. Knygy biuletiniai siunčiami nemokamai. Adresas:

GABIJA
412 BEDFORD AVENUE,
BROOKLYN 11, N. Y.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garšinas "NAUJIENOSE"

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISUOMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADĖKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktį, jei jus galioje to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo egzema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

1950 METAI BUS GERI METAI

Pasidėkite savo sataupas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

Duodame paskolas su mažais mėnesiniais atmokėjimais.

**UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
1739 SO. HALSTED STREET
Tel. Haymarket 1-3317

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Prima kasdien nuo 9-11 val. ryto, o antradieniais ir ketvirtadieniais taip pat nuo 7—9 val. vakare.
Rezidencija: 10833 So. Wabash Ave.
Tel. COMmodge 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
TEL.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARds 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepė virsutiniai telefonai, Saurkite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2224
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadi. ir
Penktadi. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštadi. tikait susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARds 7-7772

Ofiso tel.: YARds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35th gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir
šeštadieniais; ketvirtadi. ir prispiept
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. Šeštadi. nuo 2—4 p. p.
Trečadi. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10549 SO. BELL AVENUE
Pacientai priimami tikait pagal
susitarimą.
Telefonas: HILLtop 5-2626

Ofiso ir Namų Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
vakarais. Trečiadieni pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas.
Antradienį ir šeštadi. vak. uždaryta.

5—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—TREČIADIEN, VASARIO 8, 1950

Zemėg. Tel. KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antradi., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3—5 v. v.
trečiadi. penkt. ir šeštadi. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šešt. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARds 7-0554
Jei neatsiliepė šaukiete—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12 dienos

**INCOME TAKSUS
PILDO**
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywoodo šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

**GERIAUSIA PIRKTI
NAMAMS BALDUS**
IS —

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
SALDYTOVAI, TELEVIZIJOS
APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI,
KILIMAI, LOVOS IR VAIKU
BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Leagviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2-4226
CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IS STOTIES
W. G. E. S.
1390 kil.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos
kas pirmadienį (14-ti metal)
nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalu skambinkite:
REpublic 7-4807

**SKAITYKIT IR KITUS
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJIENAS"**

Skaitytojų Balsai

APIE DR. JONO ŠLIUPO PAMINKLĄ

Kad susitartume, kokius žodžius turime iškalti ant Dr. Šliupo paminklo, turime paklausti, kuriam tikslui statome paminklą. Šliupui — laisvamanybės patriarkui, ar Šliupui — lietuvių tautos patriarkui? Jei ant paminklo bus iškalti žodžiai, tvirtina, kad Šliupas yra laisvamanybės patriarkas, tai tame pačiame paminkle negali būti pasakyta, kad jis buvo tautos patriarkas, nes toks paminklas vaizduos tikrai tam tikrą lietuvių tautos grupę, o ne visą tautą bei visus Amerikos lietuvius.

Kad suprastume skirtumą tarp šių dviejų sąvokų, pažvelkime į Dr. Šliupo gyvenimą, ir pažiūrėkime, kokia idėja jam buvo pati svarbiausia. Lietuvių tautinė idėja ar laisvamanybė? Tautinę idėją Šliupas pasirinko dar būdamas gimnazijoje, besimokindamas Mintaujoje. Jos laikėsi Tilžėje. Jis pirmas pradėjo kalbėti apie bendrą Lietuvos ir Latvijos respubliką. Šliupas parašė 60 knygų. Beveik visos pašvęstos lietuvių tautos praeičiai. Visą laiką jis kėlė tautinę idėją. Kiek knygų jis parašė laisvamanybei?

Dr. Šliupas ir laisvamanybės akcija įsivėlė tikrai Amerikoje. Čia Šliupas pajuto, kad lenkai, arba sulenkėję lietuviai kunigai, pastoja kelią lietuviškai jo akcijai. Šliupo vestoji kova prieš sulenkėjusius kunigus neturėjo tikslo griauti bažnyčios, bet tikslas atskirti lietuvių nuo lenkų parapijų, apšviesti juos ir padaryti sąmoningais lietuviais.

Kad Šliupui labiau rūpėjo lietuviybė negu bedievybė, liudija ir šitoks faktas: pirmasis savo gyvenimo metais Amerikoje Dr. Šliupas organizavo lietuviškas parapijas, statė bažnyčias ir iš Lietuvos kvietė į Ameriką susipratusius lietuvių kunigus, kad jie padėtų atitraukti lietuvių nuo lenkų bei sulenkėjusių kunigų ir parapijų.

Kad Dr. Šliupui laisvamanybė nebuvo didelė gyvenimo idėja, o tik taktinė priemonė, šių metų „Keleivio“ trečiam numerįje pastebi ir prof. Vaclovas Biržiška. Jis sako:

„Bet ir šiaip jis ne tiek čia kovojo su religijomis ar dvasininkais, kiek su kunigų gaudiniais. O ir toji jo laisvamanybė nevisada buvo nuosaki, nes ji jam nesukliudė ir savo dar 1886 metais išleistam elementoriui pridėti katekizmą, kuriam nieko negalėtų prikišti nei stropiausioji dvasinė cenzūra. Ji nesukliudė jam pačiam vienam, o paskui su kun. A. Burba, organizuoti pirmąsias Amerikos lietuvių katalikiškas parapijas, kurios, tik Šliupui Ameriką apleidus, pradėjo virsti jau nebe lietuviškomis, bet angliškoms. Nesukliudė jam nueiti net pas patį kun. Burbą išpažinties.“

Dr. Šliupui laisvamanybė buvo įrankis. Kada jam reikėjo, jis ją panaudodavo; kada nereikėjo — jis ją padėdavo šalim. Bet Dr. Šliupas niekad nepadarė su lietuviška idėja. Jis jaunystėje pradėjo kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ir su ta idėja mirė.

Dr. Šliupas, vesdamas kovą su sulenkėjusiais kunigais, daug lietuvių Amerikoje atitraukė nuo bažnyčios. Mūsų karštieji laisvamanybės sako, kad Šliupas išliuosavo tuos lietuvius iš Romos vergijos. Bet ar buvo iš to lietuvių tautai naudos, tai labai abejotina. Jė Clyde Tolson, artimiausią lietuvių tada buvo bemoks-

liai. 1901 metų statistika rodo, jog 74% i Ameriką atvažiuavusių lietuvių buvo analfabetai. Tokie žmonės, nemokėdami ne rašyti, ne skaityti, negalėjo tapti savarankiškai galvojančiais žmonėmis. Tokie žmonės turėjo tikėti į vieną kraštutinybę ar į kitą. Dabar, arčiau išsiūrėjus, mes rasime, jog didžiama tų Šliupo „išliuosuotų“ šliuptarnių, yra patekusių į komunistų raudonąją vergiją (nieku nepagrįstas tvirtinimas. —Red.).

Dėl to Dr. Šliupas kartą yra rimtai nusiskundęs. Tai buvo pirmo pasaulinio karo metu, kada Dr. Šliupas važinėjo po Ameriką, sakdamas kalbas ir rinkdamas aukas į Lietuvos nepriklausomybės fondą. Tuo pačiu metu čia, Amerikoje, buvusiu šliuptarnių, sugučėjusių į komunistų eiles, Šliupas buvo puolamas visu frontu. Dėl to Pranui Žyvatui rašytame laiške, rodos, iš Japonijos, skundžiasi žodžiais: „Žyvatė, žyvatė! užsigaunau gyvatę antyje. Dabar ta gyvatė nori mane patį suėsti (apie „gyvatę“ Dr. Šliupas kalbėjo visai kita proga. —Red.).

Tai tokio atlyginimo Šliupas susilaukė iš savo vienminčių, jo išliuosuotų iš Romos „vergijos“.

Dr. Šliupas gyveno amžina lietuviška idėja, todėl ir ant jo paminklo ta idėja turi būti simbolizuojama. Ant paminklo iškalti žodžiai turi atitikti Šliupo didiesiems obalsiams bei lietuvių tautos didiesiems obalsiams. Noras Dr. Šliupo paminklą panaudoti atskirų žmonių ar grupių įsitikinimų skelbimui gali pakenkti. Šliupo paminklas lietuvių Tautinėse kapinėse gali susilaukti to, ko susilaukė paminklai su svetimais piautuvu ir kūjo obalsiais. F. Motūzas

Ką lietuviai skaito

„Gabijs“ — Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje (412 Bedford ave., Brooklyn 11, N. Y.), kuris platina įvairiuose kraštuose išleidžiamas lietuviškas knygas, remdamasis platnimo daviniais kiekvieną mėnesį nustato, kurios knygos yra daugiausia skaitomos.

Sausio mėn. geriausiai perkamos knygos buvo šios: grožinės literatūros — 1. V. Krėvės „Dangaus ir žemės sūnūs“ (gruodžio mėn. ši knyga buvo antrojo vietoj), 2. V. Krėvės „Šiudinėj pastogėj“ (buvo penktos vietoj), 3. B. Brazdžionio „Per pasaulį keliauja žmogus“ (buvo pirmos vietoj), 4. A. Vaičiulaučio „Kur baktūžė samanota“, 5. V. Krėvės „Raganus“; kitos knygos — 1. V. Pėteraičio „Mažasis lietuviškas angliškas žodynas“, 2. A. Šapokas „Lithuania trough the Ages“, 3. „Lithuanian Art in Exile“, 4. T. J. Vizgirdos „Vilnius, the Capital of Lithuania“, 5. V. Rato „The twelve Ravens“.

Kaip matyti, penktą daugiausia skaitomų knygų priekyje stovi net trys mūsų klasiko Vinco Krėvės veikalai. Taip pat ir kiti du pirmąją rašytoją — Bernardas Brazdžionis ir Antanas Vaičiulaitis — yra vieni žymiausių mūsų rašto kūrėjų. Nors knygų leidymai perspektyvos Amerikoje nėra puikiausios, bet reikia manyti, kad gerai knygos skaitytojų visuomenės atsirast, bent tiek, kad apsimokėtų knygų išleidimas.

—Edgar Hoover, eidamas liudyti kongreso komitetui, atsive-naudos, tai labai abejotina. Jė Clyde Tolson, artimiausią lietuvių tada buvo bemoks-

IS CHICAGOS

KAS TRUKDO NAMŲ STATYBĄ

Wayne McMiller, Chicago Housing Authority pavaduotojas, pareiškė, jog vyriausiosios namų statybos sulaikytos dėl miesto tarybos narių (aldermen). Jo nuomone, daugumas jų į šį reikalą žiūri abejingai arba jam priešinasi.

PENICILINAS NAUDINGAS DANTŲ LIGOSE

Čikagos dantistų draugijos susirinkime buvo pareiškta, jog penicilinas turi didelę reikšmę organizmui, kurio dantų smegenys pasiduoda užkrėtimams.

40-50 METŲ UŽ MERGAI-TES NUŠOVIMA

Kriminalinis teismas nuteisė du vyrų kalėti nuo 40 iki 50 metų už tai, kad juodu, apipledami smūklė, nušovė 6 metų mergaitę. Vienas plėšikas tikrai 17 metų.

DĖKOJA REDAKCIJAI

1950 Red Cross Fund apsiuntė „Naujienu“ Redaktoriui padėkos laišką už pagalbą laikrašty šios įstaigos veiklai.

ČIKAGA NARKOTIKOS CENTRAS

Kaip oficialūs šaltiniai praneša, Čikaga yra didžiausias narkotikų platinimo centras JAV. Jų pardavinėjime dalyvauja ir moksleiviai.

AL CAPONĖS ĮPĖDINIS

Dabartinio laiku Čikagos vadinamųjų raketierių (apgavių, šantažistų) vadas yra Anthony Joseph (Tony) Accardo. Pastaruoju laiku federalinė JAV valdžia susirūpinusi pagriežinti kovą su šiuo pogrindžio pasauliu.

ANGLŲ KALBOS KURSAI

Vasario 6 d. prasidėjo Roosevelt College anglų kalbos kursai „English for Foreigners“. Bus kursas pradedantiems ir pažengusiems.

MAŽEJA ARKLINIO VEŽIMŲ

Per 1950 m. sausio mėn. Čikagoj išduota 66 leidimai vienaraškiams vežimams ir 1 dviračiams.

Tuo tarpu per tą patį laiką 1949 metais buvo išduoti 228 leidimai vienaraškiams ir 1 dviračiams.

Per 1950 m. sausio mėn. už priemonės Čikagoje surinkta leidimus įvairioms susisiekimo \$3,966,952.

NORI PABRANGINTI GAZOLINĄ

Ilinojaus kelių viršininkas Ch. P. Casey pareiškė, jog reikia padidinti mokesčius už gazoliną, kad tuo būdu galima būtų išlaikyti tvarkingus vieškelius.

Jei to nebūsiu padaryta, 70% valstybės kelių būsiu nugyventa 1960 metais.

Iš Ilinojaus mokesčių tesurenkama \$27,000,000 per metus kelių taisymui, o reikia \$211,000,000.

Nemokėjo nupirkti svetimos žmonos

NAPOLIS, Italija, vas. 6 d. — Vincenzo Marvasi nutarė paduoti savo žmoną Clara draugui Rino Vinciguerra.

Sutartis buvo padaryta, pinigai sumokėti, pasirašyta ir viskas patvirtinta pas notarą. Bet už kelių dienų Vinciguerra pareikalavo grąžinti 40,000 lirų, žmona, matyt, jo netenkino. Marvasi nenorėjo pinigų grąžinti. Gal jam nesinorėjo, kad žmona namo grįžtų.

Jiedu kreipėsi į teisėją, kad išspręstų reikalą. Pasirodo, kad sutartis buvo neteisėta ir par-davimas nelegalus. Jie turėjo pripildyti valstybės ženklų už 80 lirų, bet pripildė tikrai už 70.

NAUJIENŲ-ACME Telephone Ladysmith, Wis., miestelio mēras ir gyventojai renka aukas paraližiui sergantiems žmonėms.

Kur tik mūsų nėra

—Sao Paulo mieste Brazilijoje mokytojų seminariją baigė ir mokytojo teises įsigijo Valteris Dominas.

Valteris Dominas gimė Brazilijoje, jo tėvai atvykę iš Lietuvos verčiasi čia prekyba.

—Alinas Uekus Sao Paulo baigė technikos mokyklą. Jo tėvas dirba fabrike paprastu darbininku.

—Montevideo, Urugvajuje, gyvena buvęs Lietuvos Seimo socialdemokratų partijos frakcijos narys, buvęs mokytojas Pranas Vikonis. Pranas Vikonis uoliai dalyvauja vietos lietuvių kolonijos visuomeniniame gyvenime ir bendradarbiauja spaudoje.

—Urugvajaus Lietuvių Tarybos pirmininku yra buvęs Lietuvos karys Mikas Krasinskas. Mikas Krasinskas jau dvidešimt metų gyvena Montevideo.

—Rio de Janeiro, Brazilijoje, gyvena buvęs Vilkaiviškio Žiburių draugijos gimnazijos mokytojas Stasys Puišys.

Stasys Puišys prieš keletą metų dirbo Brazilijos lietuvių spaudoj, paskui mėgino verstis prekyba ir vėliau visai pasitraukė iš visuomeninio gyvenimo. Dabar jis vietos zoologijos sode pardavinėja ledus ir gyvena atskirai.

—Žinomas pianistas A. Kuprevičius gyvena Argentinoje. Su savo koncertais jau yra išvaži-nėjęs visą Argentiną ir kitose Pietų Amerikos valstybėse pabuvojęs. Koncertuose jį lydi gabi smuikininkė, jo sesutė Alena, kuri kartais kartu su juo koncertuoja.

A. Kuprevičius yra baigęs Lietuvoj Kaune „Aušros“ gimnaziją ir paskui mokėsi konservatorijoje. Tremties gyvenime, kurį laiką gyveno Vienoj, Austrijoje, vėliau kitose V. Vokietijos įvairiose vietose ir iš tremties išvyko į Argentiną.

SOVIETŲ MALTA

Adriatiko jūrose ties uostu Valina yra Saseno sala. Dabar SSSR šią salą įvairiais būdais stiprina čia įruošdami tvirtovę. Anglų karo žinovai tvirtina, kad strateginiu požiūriu tos salos sustiprinimas turi didelę reikšmę, nors toji sala viso turi tik tris kvadratinis kilometrų.

Kiti teigia, kad karo atvejų ši sala turės lygiai tokias pat reikšmės kaip Bosforas Viduržemio jūroms.

—Prancūzijos socialistai pasitraukė iš vyriausybės, bet parlamente jie pasižadėjo remti Georges Bidault. Socialistai nenori, kad Bidault skelbtų rinkimus. Bidault sutinka mokėti mažai uždirbantiems darbininkams priedą, bet socialistai reikalauja šiam tikslui skirti žymiai didesnę sumą.

—Prancūzų užsienio ministras Robert Schuman sunkiai serga.

MANO VAIZDELIAI

6. Irgi Atlyginimas

Pirmosios vokiečių okupacijos dienos Kaune. Einu Vytauto prospektu. Kapinės, o kitoj prospekte pusėj garazas. Daug žmonių kėl tai stebi, ir aš prieinu. Vaizdas baisus. Net šurpas pakratė. Žydus muša. Maržus perplėšia už kojų laikydami ir sviedžia į kampa. Kitų galvas ir sruvėna per šaligatį ir gatvę. Pasakoją matė Lietuvoje tuoju po egzekucijos, kap nuo pusgvyvių žemė kilnojosi. Žmonės minėjo net pavardes tų, kurie būdami jautresni, gavo nervų pakrikimą arba visiškai bėpročiai liko. Klidėjo. Minėjo aukas. Negalėdavo miegoti, nes vaidenosi ir primindavo jų žygius. Stipresnių nervų žygdarbiai ir jų vienminčiai teisingavosi tuo, kad daugelis iš žydu buvo balševikai ir kankino kitus. Kiti sakdavo, jog vistiek taip negalimo daryti, nes žmogus turi protą ir todėl turi suprasti tai, kad yra teismas, kuris savo laiku kaltuosius išaiškina ir nubaus, o ne elgtis kaip laukiniai ar menkos kultūros žmonės. —Sklave.

—949. XII. 21.

7. Batsiuovys sąžiningesnis

Žmonės nuolat ir ne be pagrindo ir visur nusiskundžia ir kai kuriais daktarais. Štai vieno danties istorija. Iki 21 metų nežinota dantų skausmo. Sugalvota tik išvalyti. Bet patikrinus rado, kad vienas dantys jau genda ir patarė plimboti. Užplombavo blogai ir pradėjo tą dantį labai skaudėti. Plimbovau Kaune, o grįžus į provinciją teko kreiptis į kitą vietinį dantų gydytoją. Pastarasis plimbo išėmė, bet kadangi dantį vitsiek skaudėjo, tai jis patarė kreiptis į chirurgą, nes pats buvo gana senas ir jam per sunku buvo išlupti stiprų dantį. Chirurgas išlupti tai išlupo, bet atlikdamas anesteziją nulaūžė adatą ir galą paliko. Už kiek laiko pradėjo gesti žandikaulis. Chirurgas pamatęs išsigando ir pasiūlė važiuoti į Kauną, esą, reiks veidą ir kaulą piauoti. Likimas lėmė, kad po to dar viena dantų gydytoja apžiūrėjo ir nutarė pabandyti gydyti ne operacijos būdu. Ilgą laiką plaudavo su kalio hipermanganiku ir vis ištraukdavo kaip rėtis bacilų su-ėstus kaulo gabalus. Po gydymo patikrinta rentgeno nuotrauka rodė, kad gedimo procesas dingęs. Kitas atsitikimas. Duota aukso tiltus. Bet aukš pasiliko sau, o padarė iš a skaidros aštrų fasadą. Kai atsirado tuoj aštrus smegenų uždegimo procesas, teko tą tiltą nuimt. Nuėmęs šį tiltą kitas dantų gydytojas uždegė jau tikrai aukso tiltą, bet per giliai ir vėl smegenų uždegimo procesas. O prieš tai dar buvo prisiminęs vietinio chirurgo nuomonę, kad reikėtų ne taip giliai į smegenis. Teko iškęsti nemalonią operaciją, — apiuštą smegenis. Kiek iškęsta, kiek išlaidų turėta ir dar šaiposi „mes gadinam, o jis (chirurgas) taiso—vyksta bendradarbiavimas“.

Trečias faktas. Patraukė, ap-laužė dantį ir paliko „kitam kar-tui“. Ir visą laiką vis gąsdino, kad labai rimtas ir sunkus at-vejis. Nuėta iš jo pas profeso-rių burnos chirurgą. Nors pro-fesorius pats nesveikavo, bet akvvaizdą „pradėto darbo“ bai-gė, ramiausia kad ir ilgesnį lai-ką net prakaituodamas supiaus-tė dantį ir gražiai gabalais iš-ėmė ir vis ramino, kad čia tik truputį ir bus labai gerai. Links-mas, su ūpu, su pasitikėjimu sėdėta ir kentėta, nes jautė, kad esi tikro daktaro rankose. 1950. 1. 30. —Sklave.

—Frankfurte JAV aviacija ruošia manevrus.

—Federalinės vokiečių vy-riausybės kancleris Konrad Ade-nauer rengiasi kreiptis į JAV paskolos bedarbių problemai spręsti.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA senyvo žmogaus dirbti maudykloje kaip portieris. Geras moketis. Nuolatinis darbas. Kam-barys, jei reikalinga. Division St. Bath, 1916 W. Division St.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

JĖGA SIUVAMOS MASINOS OPERATORIŲ — JAUNŲ. Turi kalbėti angliskai. Pilnas laikas, nuolatinis darbas. Siuvinas prie storos medžiagos. Labai geros darbo salygos. WHEELER PROTECTIVE APPAREL, INC., 224 W. Huron Street, Superior 7-3948.

REIKALINGA mergina arba jau-na moteris dirbti Road House. Kad turėtų kiek patyrimo kaip veiter-ka. Geri namai tinkamai ypatai.

SOPHIE DRANGELIS 6401 W. 111th St., Worth, Ill.

MOTERS DIRBTI VIRTUVĖJE. Pilną ar dalinį laiką, turi mokėti skaityti ir rašyti angliskai. Ne se-nesnės 50 metų. Nuolatinis darbas. PRESBYTERIAN HOSPITAL, 1753 W. Congress Street.

PERSONAL

Asmenų Ieško

PATESKAU pusbrolis Bronislovo Šimkaus, kuris paeina iš Zakeliskų kaimo, Lydavėnų parapijos, Raseinių apskr. Girdėjau, kad gyvena Či-gagoje. Amelia Werpetskytė-Kristop, 815 Lyons Ave., Kansas City, Kan.

FURNISHED ROOMS TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDON kambarys su virtuve, beismonte, dviem arba vienu ypa-tai. REpublic 7-4750.

TO RENT—WANTED

Ieško Renduoti

LIETUVIS VETERANAS, ŽMONA ir 5 mėnesių mergaitė ieško 4 arba 5 neįrengtų kambarių. Malonėkit telefonuoti: MUseum 4-0665.

NAUJO SAVININKO ISVYTA

7 narių šeima ieško 5-6 kambarių buto be rakandų. Pečiūm ar furna-sų šildoma. Malonėkit mums padėti. LAFAYETTE 3-4950

JAUNA PORA IR KŪDIKIS

ieško 3 ar 4 kambarių buto, su ra-kandais arba be jų. Pageidautina 4500 Western apylinkėje. ALBANY 2-8535

VETERANAS SU ŽMONA

3 GRAŽUS VAIKAI Ieško 5 ar 6 kambarių be rakandų. Malonėkite paaukti: LAFAYETTE 3-0003

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

MACHINE SHOP ISTAIGA

Visiškai moderni, prieinama kaina, su namu arba be. Išdirbtas biznis. Pietinėj daly. Apžiūrėjimui šaukit: MIDWAY 3-3284.

VALYMO KRAUTUVĖ

Šiaurės miesto daly. Puikus pirkimo centras. Geras biznis. Nesveikata priverčia parduoti. Turite pamatyti, kad įkainavus. Kaina greitam par-davimui. Kildare 5-4059.

VALYMO KRAUTUVĖ

VALYMO, taisymo, „slip covers“ krautuvė. Išdirbtas biznis, pagyveni-mas, žema randa, geras lysas. Garu šildoma. Viskas turi būti parduota. Turėtume pamatyti, kad galėtume įkainuoti. 1621 Montrose Ave.

COCKTAIL Lounge, N. Side.

Grąžus rakandai. Kambarys didi vir-tuvė, žema randa, geras lysas. Savi-ninkas pasitraukia. CAnal 6-2907, prieš 6 val. vakaro.

RESTORANAS

Mažas, parankus, pietrytų pusėje didelio persidėmo kampo. Daro gerą biznį. Gali tą įrodyti. Savininkas pasitraukia. 1201 S. Western Ave. SEeley 5-9138.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

MIAMI, FLORIDA Pardavimui ir rendavimui namai Miami, Fla. ir Miami Beach, Fla. Atvažiavę i Miami kreipkitės pas: Tamas V. Chern (Chernauckas) 29 N. E. 45th St., Miami, Fla. Telef. 89-6427.

4 FLATŲ medinis, asbestos ap-

degintas, cementinis pamatas. 2 fla-tus galima užimti. 33-čia ir Union Ave. CALumet 5-4118.

7 KAMBARIŲ katedžius, karštu

vandeniu šildomas. Kaina \$9,200. 4942 SO. WESTERN AVE.

BARGENAS, 3528 W. 63rd St.,

2 aukštų medinis. Didelė krautuvė, 8 kambarių flatas. Tuoju įėjimas. \$9,500 Lengvos salygos. WA 2-5236.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

280 AKRŲ, \$9,300 Vietomis richi upelio slėnio žemė. Yra sodas. Sal-tėnis klimatas pietinėj JAV. Vist-ties daly, 11 galvijų, 27 kiaulės, pri-dės ir traktorių, jei pirkis greitai. Rosevale Ranchlet, New Liberty, Ill.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

DEL GERU KARU MATYK SIUOS '46 BUICK 4 dr. Super \$1,095 '47 PLYMOUTH 4 door 895 '49 BUICK Super 4 dr. 1,895 '40 HUDSON, svarus, ger. pad. 345 '48 CHEVROLET 4 door 1,095 HANSEN BUICK, INC. 1701 114th St. ESsex 5-5941 South Shore 8-3064.

TOBULOS MASINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Leng-vos išmokėjimo salygos. OLDS. '49—98 Deluxe 4-dr. \$2,350 OLDS. '48—98 Deluxe 4-dr. \$1,650 OLDS. '47—76, 4 door \$1,275 BUICK '47 Super 4-dr. \$1,295 PONT. '47 Stream. 6 sedanet \$1,195 OLDS. '47—98 Custom 4-dr. \$1,350 MERCURY '47 club cpe. \$1,050 PLYMOUTH '48, 4-dr. sedan \$1,195 OLDS. '46—76 4 door \$ 950 CHRYSL. '46 Town ir country \$1,150

General Motors lengvos salygos

MAY MOTORS SALES

Olds. dyleris per ketvirtį amžiaus.

7411 So. Halsted Street

A. & C.

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS

VARTOTŲ KARU

VISUOMET

1936's iki 1950's

\$50 IR AUKŠČIAU.

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales

816-20 W. 35th Street

BUILDING CONTRACTORS

Namų Statytojai—Taisytojai

JOSEPH GUSTIS

Karpentieris ir Statytojas

Stato naujus namus ir pertaiso. Taigi insuliuoja.

Lengvas išmokėjimas. Dykai apskaičiuojamas.

Matykite ir šaukite po 6 vakare. 4631 SO. MARSHFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 3-6290.

REZULTATAI, NE ISSITEISINIMAI

</